

21. [(*)] మరియు మమ్మల్ని కలుసుకోవలసి ఉందని ఆశించని వారు ఇలా అన్నారు: "దేవ దూతలు మా వద్దకు ఎందుకు పంపబడలేదు? లేదా మేము మా ప్రభువును ఎందుకు చూడలేము?" వాస్తవానికి వారు తమను తాము చాలా గొప్పవారిగా భావించారు మరియు వారు తలబిరుసుతనంలో చాలా మితిమీరిపోయారు. ¹¹

22. ఆ రోజు ¹² వారు దేవదూతలను చూస్తారు; ఆ రోజు అపరాధులకు ఎలాంటి శుభవార్తలు ఉండవు మరియు వారు (దేవదూతలు) ఇలా అంటారు: "మీకు శుభవార్తలన్నీ ఖచ్చితంగా నిషేధించబడ్డాయి."

23. మరియు మేము, వారు (అవిశ్వాసులు) చేసిన కార్యాలవైపుకు మరలుతాము, తరువాత వాటిని సూక్ష్మ కణాలవలె (దూళివలె) ఎగురవేస్తాము. ¹³

24. ఆ దినమున స్వర్గానికి అర్హులైనవారు మంచి నివాసంలో మరియు ఉత్తమ విశ్రాంతి స్థలంలో ఉంటారు.

25. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి) ఆ రోజు ఆకాశం మేఘాలలో సహా బ్రద్దలు చేయబ డుతుంది. మరియు దేవదూతలు వరుసగా దింపబడతారు. ¹⁴

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا
أُنزِلَ عَلَيْنَا الْمَلِيكَةُ أَوْ نَرَى رَبَّنَا
لَقَدْ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَ
عَتَوْا كِبِيرًا ﴿١١﴾

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلِيكَةَ لَا بُشْرَى
يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حَجْرًا
مَّحْجُورًا ﴿١٢﴾

وَقَدِمْنَا إِلَى مَا عَمِلُوا مِنْ
عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا ﴿١٣﴾

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا
وَ أَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿١٤﴾

وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ
وَ نِزْلُ الْمَلِيكَةِ تَنْزِيلًا ﴿١٥﴾

11) అల్లాహ్ (సు.త.), అగోచరాన్ని విశ్వసించే విషయంలో మానవులను పరీక్షిస్తున్నాడు. ఒక వేళ వారి ముందుకు దైవదూతలు లేక అల్లాహ్ (సు.త.) స్వయంగా వచ్చి ప్రతి ఒక్కరిలో తనను విశ్వసించండి అని చెప్పితే! ఈ పరీక్ష అవసరమే ఉండేది కాదు. అల్లాహ్ (సు.త.) మానవుల ఇచ్చ ప్రకారం కాక తన ఇష్టానుసారం ప్రవర్తిస్తాడు.

12) ఆ రోజు అంటే, మరణదినంకాని లేక పునరుత్థానదినంకాని కావచ్చు (ఇబ్నె-కసీర్). ఆ రోజు సత్య-తిరస్కారుల పరిస్థితికి చూడండి, 8:50. విశ్వాసుల పరిస్థితికి చూ. 41:30-32.

13) హబాఅన్: అంటే చిన్న సందులోనుండి ఇంటిలోకి వచ్చే సూర్యకిరణాలలో కనబడే సూక్ష్మ కణాలు. వాటిని చేతిలో పట్టుకోవటం అసాధ్యం. సత్య-తిరస్కారుల కర్మలు, ఇక్కడ సూక్ష్మ కణాలలో పోల్చబడ్డాయి. అవి ఇతర ఆయతులలో ఎండమావులలో, బూడిదలో లేక నున్నవి బండలో పోల్చబడ్డాయి. చూడండి, 2:264, 14:18 మరియు 24:39.

14) చూడండి, 2:210.

26. ఆ రోజు వాస్తవమైన విశ్వసామ్రాజ్యాధిపత్యం కేవలం ఆ అనంత కరుణామయునిదే! సత్య-తిరస్కారులకు ఆ దినం ఎంతో కఠినమైనదిగా ఉంటుంది.

27. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి), ఆ దినమున దుర్మార్గుడు తన చేతులను కొరుక్కుంటూ ఇలా అంటాడు: "అయ్యో! నేను సందేశహారుని మార్గం అనుసరిస్తే, ఎంత బాగుండేది!

28. "అయ్యో నా దౌర్భాగ్యం! నేను ఫలానా వానిని స్నేహితునిగా చేసుకోకుండా వుంటే ఎంత బాగుండేది!"¹⁵

29. "వాస్తవానికి అతడే, హితబోధ (ఖుర్ఆన్) నా వద్దకు వచ్చిన తరువాత కూడా, నన్ను దాని నుండి తప్పించాడు! వాస్తవానికి ఖైతాన్ మానవుని యొడల నమ్మకద్రోహి." ¹⁶

30. అప్పుడు సందేశహారుడు ఇలా అంటాడు: "ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నా జాతివారు ఈ ఖుర్ఆన్ ను పూర్తిగా వదలిపెట్టారు." ¹⁷

31. మరియు ఈ విధంగా మేము అపరాధుల నుండి ప్రతి ప్రవక్తకూ శత్రువులను నియమించాము. ¹⁸ మరియు నీ ప్రభువే, నీకు మార్గదర్శకుడిగా మరియు సహాయకుడిగా చాలు!

32. మరియు సత్య-తిరస్కారులు అంటారు: "ఇతని (ముహమ్మద్) మీద ఈ ఖుర్ఆన్ పూర్తిగా ఒకేసారి ఎందుకు అవతరింపజేయబడలేదు?" మేము (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) ఈ విధంగా (భాగాలుగా పంపింది) నీ హృదయాన్ని దృఢపరచడానికి.

أَلَيْسَ لَكَ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ ۗ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ۝

وَيَوْمَ يَعْصُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ لِيَلْتِنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ۝

يُوَلِّتُنِي لِيَتِنِي لِمَ اتَّخَذْتُ فُلَانًا خَلِيلًا ۝

لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي ۗ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَدُوًّا ۝

وَ قَالَ الرَّسُولُ يُرَبِّ إِنِّي قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ۝

وَ كَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ الْمُجْرِمِينَ ۗ وَ كَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًّا وَ نَصِيرًا ۝

وَ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَ أَحَدَةً ۚ كَذَلِكَ

15) దీనిలో వ్యక్తమయ్యేది ఏమిటంటే మంచివారి సాంగత్యంలో మానవుడు మంచివాడౌతాడు, మరియు దుష్టుల సాంగత్యంలో దుష్టుడౌతాడు. (ముస్లిం).

16) చూడండి, 15:17 మరియు 14:22.

17) హిజ్దున్: ఆటంకపరచటం, నిషేధించటం, ఆపటం మొదలైనవి. ముష్టికులు ఖుర్ఆన్ వినిపించేటప్పుడు, గొడవచేసేవారు ఇదే హిజ్దున్. ఖుర్ఆన్ ను విశ్వసించకుండాటం, దానిని అనుసరించకుండాటం, అది నిషేధించిన దానిని విడువకుండాటం మొదలైనవి కూడా ఈ అర్థంలోకి వస్తాయి.

18) ఇలాంటి ఆయత్ కు చూడండి, 6:112.

మరియు మేము దీనిని క్రమక్రమంగా
అవతరింపజేశాము. ¹⁹

33. మరియు వారు నీ వద్దకు (నిన్ను వ్యతిరేకించడానికి) ఎలాంటి ఉపమానాన్ని తెచ్చినా! మేము నీకు దానికి సరైన జవాబు మరియు ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యానం ఇవ్వకుండా ఉండము. ²⁰

34. ఎవరైతే, వారి ముఖాల మీద (బోర్లా పడవేయబడి) లాగుతూ నరకంలో కూడబెట్టబడతారో, అలాంటివారు ఎంతో దుస్థితిలో మరియు మార్గభ్రష్టత్వంలో పడి ఉన్నవారు. ²¹

35. మరియు నిశ్చయంగా, మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము మరియు అతని సోదరుడైన హారూన్‌ను అతనికి సహాయకునిగా చేశాము. ²²

36. వారిద్దరిలో ఇలా అన్నాము: "మీరిద్దరూ మా సూచనలను అసత్యాలని తిరస్కరించిన జాతివారి వద్దకు వెళ్ళండి." తరువాత మేము (ఆ జాతి) వారిని పూర్తిగా నాశనంచేశాము.

37. ఇక నూహ్ జాతివారు: ఎప్పుడైతే వారు ప్రవక్తలను అసత్యవాదులని తిరస్కరించారో, మేము వారిని ముంచివేసి, సర్వ జనులకు వారిని ఒక సూచనగా చేశాము. మరియు దుర్మార్గుల కొరకు మేము వ్యధాభరితమైన శిక్షను సిద్ధపరిచి ఉంచాము.

38. మరియు ఇదేవిధంగా 'ఆద్ మరియు స'మూద్ మరియు అల్-రస్ఫ్ ²³ ప్రజలు

لِنُنَبِّئَكَ بِهِ فَوَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ﴿٢٠﴾

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ

وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ﴿٢١﴾

الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ

جَهَنَّمَ ۗ أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَكَانًا ۗ وَأَضَلُّ

سَبِيلًا ﴿٢٢﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا

مَعَهُ آخَاكَ هَارُونَ وَزِيرًا ﴿٢٣﴾

فَقُلْنَا أَهْبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا

بِآيَاتِنَا فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٢٤﴾

وَقَوْمَ نُوحٍ لَمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ

أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ آيَةً ۗ وَ

أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٥﴾

وَعَادًا وَثَمُودًا ۗ وَأَصْحَابَ الرِّسِّ ۗ

19) అల్లాహ్ (సు.త.) అంటున్నాడు: "మేము ఈ ఖుర్ఆన్‌ను 23 సంవత్సరాలలో క్రమక్రమంగా అవతరింపజేశాము." ఇంకా చూడండి, 17:106, 73:4.

20) సత్య-తిరస్కారులు దైవప్రవక్త ('స'అస)ను వ్యతిరేకించడానికి, ఎలాంటి ఉపమానాలు తెచ్చినా వాటికి తగిన సమాధానాలు ఇవ్వటానికి మేము (అల్లాహ్) క్రమక్రమంగా ఈ ఖుర్ఆన్‌ను అవతరింపజేశాము.

21) అంటే సత్య-తిరస్కారుడు ఎన్ని సత్కార్యాలు చేసినా అవి పరలోకంలో ఎండమావులుగా అదృశ్యమైపోతాయి. అంటే అతనికి వాటి నుండి ఎలాంటి పుణ్యఫలితం లభించదు. అతడు నరకంలో చేరిపోతాడు.

22) చూడండి, 20:29.

23) రస్ఫున్: అంటే బావి. ఇమామ్ ఇబ్నె-జరీర్ 'తబరీ, వీరే అస్ హాబ్ అల్-ఉఖ్ఖూద్ అని అన్నారు. చూడండి, 85:4 (ఇబ్నె-కసీర్).

మరియు వారి మధ్య ఎన్నో తరాలవారిని ²⁴
(నాశనం చేశాము).

39. మరియు వారిలో ప్రతి ఒక్కరినీ మేము
దృష్టాంతాలను ఇచ్చి నచ్చజెప్పాము. చివరకు
ప్రతి ఒక్కరినీ పూర్తిగా నిర్మూలించాము. ²⁵

40. మరియు మేము దారుణమైన (రాళ్ళ) వర్షం
కురిపించిన (లూత్) నగరం మీద నుండి, వాస్తవానికి వారు
(అవిశ్వాసులు) ప్రయాణం చేసి ఉంటారు.
ఏమీ? వారు దానిని (దాని స్థితిని) చూడటం
లేదా? వాస్తవానికి, వారు తిరిగి బ్రతికించి
లేపబడతారని నమ్మలేదు. ²⁶

41. (ఓ ముహమ్మద్!) వారు నిన్ను చూసి నప్పుడల్లా
నిన్ను పరిహాసానికి గురిచేస్తూ ఇలా అంటారు:
"ఏమీ? ఇతనినైనా, అల్లాహ్ తన సందేశహారునిగా
చేసి పంపింది?"

42. "మేము వాటిపట్ల (మా దేవతలపట్ల) (దృఢ
విశ్వాసంమీద) స్థిరంగా ఉండకపోతే, ఇతను మమ్ముల్ని
మా దేవతల నుండి తప్పించి దూరం చేసేవాడే!"
మరియు త్వరలోనే వారు మా శిక్షను చూసినప్పుడు
ఎవరు మార్గం తప్పి ఉన్నారో తెలుసుకుంటారు. ²⁷

43. (ఓ ముహమ్మద్!) ఎవడు తన మనో వాంచలను
తనకు ధైవంగా చేసుకొని ఉన్నాడో, అలాంటి వానిని
నీవు చూశావా? నీవు అలాంటి వానికి రక్షకుడవు
కాగలవా?

44. లేక వారిలోని చాలా మంది వింటారని లేదా
అర్థంచేసుకుంటారని నీవు భావిస్తున్నావా? అసలు
వారు పశువులవంటి వారు. అలాకాదు! వారు
వాటికంటే ఎక్కువ దారితప్పిన వారు.

45. ఏమీ? నీవు చూడటంలేదా? నీ ప్రభువు! ఏ విధంగా
చాయను పొడిగిస్తాడో? ఒకవేళ ఆయన

قُرُونًا بَيِّنَ ذَلِكَ كَثِيرًا ﴿٢٤﴾
وَكَأَلَّا صَرَ بِنَا لَهُ الْأَمْثَالَ وَكَأَلَّا تَبَرَّنَا

تَتَّبِعِينَ ﴿٢٥﴾
وَ لَقَدْ آتَوْنَا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرْنَا

مَطَرًا السَّوِءِ ۖ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرَوْنَهَا
بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا ﴿٢٦﴾

وَ إِذَا رَأَوْكَ إِذْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوعًا
أَهَذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ﴿٢٧﴾

إِنْ كَادَ لَيُضِلَّنَا عَنْ الْهَيْبَتِنَا لَوْلَا أَنْ
صَبَرْنَا عَلَيْهَا ۖ وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ
حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ
سَبِيلًا ﴿٢٨﴾

أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هُوًّا ۖ أَفَأَنْتَ
تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿٢٩﴾

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ
يَعْقِلُونَ ۖ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ
هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٠﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ ۖ وَلَوْ
شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا

24) ఖర్జున్: అంటే ఒక యుగానికి లేక ఒక తరానికి చెందిన ప్రజలు. ప్రతి ప్రవక్త సమాజాన్ని ఒక ఖర్జున్ కు చెందినది అని అనవచ్చు. (ఇబ్నె- కసీర్).

25) చూడండి, 17:89.

26) చూడండి, 11:82.

27) చూడండి, 21:36.

కోరితే, దానిని నిలిపివేసి ఉండేవాడు, కాని మేము సూర్యుణ్ణి దానికి మార్గదర్శిగా చేశాము.

46. తరువాత మేము దానిని (ఆ నీడను) క్రమక్రమంగా మావైపునకు లాక్కుంటాము.

47. మరియు ఆయన (అల్లాహ్)యే మీ కొరకు రాత్రిని వస్త్రంగానూ (తిరగానూ), నిద్రను విశ్రాంతి స్థితిగానూ మరియు పగటిని తిరిగి బ్రతికించే లేపబడి (జివనోపాధి) సమయంగానూ చేశాడు.

48. మరియు ఆయనయే (అల్లాహ్ యే) తన కారుణ్యానికి ముందు గాలులను శుభవార్తలుగా పంపేవాడు. మరియు మేమే ఆకాశం నుండి నిర్మలమైన నీటిని కురిపించే వారము.

49. దాని ద్వారా ఒక మృత ప్రదేశానికి ప్రాణం పోయటానికి మరియు దానిని మేము సృష్టించిన ఎన్నో పశువులకు మరియు మానవులకు త్రాగటానికి!

50. మరియు వాస్తవానికి, మేము దానిని (నీటిని) వారిమధ్య పంచాము, వారు (మా అనుగ్రహాన్ని) జ్ఞాపకముంచుకోవాలని; కాని మానవులలో చాలామంది దీనిని తిరస్కరించి, కృతఘ్నులవుతున్నారు.

51. మరియు మేము తలుచుకుంటే, ప్రతినగరానికొక హెచ్చరిక చేసేవానిని (ప్రవక్తను) పంపి ఉండేవారము.

52. కావున నీవు (ఓ ప్రవక్తా!) సత్య-తిరస్కారుల అభిప్రాయాన్ని లక్ష్యవెట్టకు మరియు దీని (ఈ ఖుర్ఆన్) సహాయంతో, (వారికి హితబోధచేయటానికి) గట్టిగా పాటుపడు. (1/8)

53. * మరియు రెండు సముద్రాలను కలిపి ఉంచిన వాడు ఆయనే! ఒకటేమో రుచికరమైనది, దాహం తీర్చునది, మరొకటేమో ఉప్పగనూ, చేదుగనూ ఉన్నది మరియు ఆయన ఆ రెండింటి మధ్య ఒక అడ్డుతెరను - అవి కలిసి పోకుండా -

الشَّمْسُ عَلَيْهِ ذَلِيلًا ۝

ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ۝

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ۝

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ۝

لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِي كَثِيرًا ۝

وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كَفُورًا ۝

وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ۝

فَلَا تَطْعِ الْكُفْرَيْنِ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا ۝

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا

అవరోధంగా ఏర్పరచాడు.²⁸

54. మరియు ఆయనే నీటితో మానవుణ్ణి సృష్టించాడు.²⁹ తరువాత అతనికి తన వంశ బంధుత్వాన్ని మరియు వివాహబంధుత్వాన్ని ఏర్పరచాడు. మరియు వాస్తవానికి నీ ప్రభువు (ప్రతిది చేయగల) సమర్థుడు.

55. మరియు వారు అల్లాహ్ ను వదలి తమకు లాభంగానీ, నష్టంగానీ, చేకూర్చలేని వారిని ఆరాధిస్తున్నారు. మరియు సత్య-తిరస్కారుడు తన ప్రభువుకు విరుద్ధంగా (వైతానుకు తోడుగా) ఉంటాడు.

56. మరియు (ఓ ము'హమ్మద్!) మేము నిన్ను ఒక శుభవార్తాహరునిగా మరియు హెచ్చరిక చేసేవానిగా మాత్రమే పంపాము.

57. కావున నీవు వారితో అను: "నేను దీనికై (ఈ ప్రవారానికై) మీతో ఎలాంటి ప్రతిఫలము నడగటం లేదు. కేవలం, తాను కోరిన వ్యక్తియే తన ప్రభువు మార్గాన్ని అవలంబించవచ్చు!"

58. కావున ఎన్నడూ మరణించని, ఆ సజీవుని (నిత్యుని) పైననే ఆధారపడి ఉండు మరియు ఆయన స్తోత్రంతో పాటు ఆయన పవిత్రతను కొనియాడు. తన దాసుల పాపాలను ఎరుగటకు ఆయనే చాలు.

59. ఆయనే ఆకాశాలను మరియు భూమిని మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తాన్ని ఆరు దినములలో (అయ్యోములలో) సృష్టించి తరువాత తన సింహాసనాన్ని (అర్ష్ ను) అదిష్టించాడు.³⁰ ఆయన అనంత కరుణా మయుడు, ఆయన ఘనతను గురించి ఎరిగిన వాడిని అడుగు.

60. మరియు వారితో: "ఆ కరుణామయునికి సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయండి." అని అన్నప్పుడల్లా,

مَخْجُورًا ﴿٢٨﴾

وَ هُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا
فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا ۗ وَ كَانَ رَبُّكَ

قَدِيرًا ﴿٢٩﴾

وَ يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا
يَنْفَعُهُمْ ۗ وَ لَا يَضُرُّهُمْ ۗ وَ كَانَ

الْكَافِرِ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا ﴿٣٠﴾

وَ مَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٣١﴾

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ
مِنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٣٢﴾

وَ تَوَكَّلْ عَلَىٰ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ ۗ وَ
سَبِّحْ بِحَمْدِهِ ۗ وَ كَفَىٰ بِهِ بَدُنُوبٍ

عِبَادَةٍ ۖ حَبِيرًا ﴿٣٣﴾

الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ ۗ وَ مَا
بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَىٰ

الْعَرْشِ ۗ أَلَّا رَحْمَنٌ فَسَأَلَ بِهِ

حَبِيرًا ﴿٣٤﴾

وَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ

28) బావుల, నదుల, సరోవరాల మరియు సముద్రాల నీరు.

29) చూడండి, 21:30 మరియు 24:45.

30) చూడండి, 7:54, 9:129, 10:9, 13:2.

వారంటారు: "ఆ కరుణామయుడెవడు? మీరు ఆజ్ఞాపించినవానికిమేము సాష్టాంగం చేయాలా (సజ్జా చేయాలా)?" మరియు అది (నీ పిలుపు) వారి వ్యతిరేకతను మరింతఅధికమేచేసింది.³¹ (సజ్జా)

61. ఆకాశంలో నక్షత్రరాసులను³² (బురూజు లను) నిర్మించి అందులో ఒక (ప్రకాశించే) సూర్యుణ్ణి³³ మరియు వెలుగునిచ్చే ప్రతిబింబింపజేసే) చంద్రుణ్ణి నియమించిన ఆయన (అల్లాహ్) శుభదాయకుడు.

62. మరియు ఆయనే, రేయింబవళ్ళను ఒక దాని వెంట ఒకటి అనుక్రమంగా వచ్చేటట్లు చేసే వాడు, ఇవన్నీ గమనించగోరిన వారి కొరకు లేదా కృతజ్ఞత చూపగోరిన వారికొరకు ఉన్నాయి.

63. మరియు వారే, అనంత కరుణామయుని దాసులు, ఎవరైతే భూమి మీద నవ్వుతే నడుస్తారో! మరియు మూర్ఖులు వారిని పలుకరించి నప్పుడు: "మీకు సలాం!"³⁴ అని అంటారో!

64. మరియు ఎవరైతే తమ ప్రభువు సన్నిధిలో సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ మరియు (నమాజ్లో) నిలబడుతూ రాత్రులు గడుపుతారో!

65. మరియు ఎవరైతే: "ఓ మా ప్రభూ! మా నుండి నరకపు శిక్షను తొలగించు. నిశ్చయంగా, దాని శిక్ష ఎడతగని పీడన." అని అంటారో!³⁵

قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ﴿٣١﴾

تَبْرَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا ﴿٣٢﴾

وَ هُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا ﴿٣٣﴾

وَ عِبَادَ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ﴿٣٤﴾

وَ الَّذِينَ يَبْتَئُونَ رَبَّهُمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ﴿٣٥﴾

وَ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴿٣٦﴾

31) 'హల్లదైబియూహ్ ఒప్పందాన్ని: 'బిస్మిల్లా హిల్లహ్, నిల్లహిల్తో, వ్రాయటం మొదలుపెట్టి దానికి ముఖ్తీక్ ఖురైఫీ రాయబారి అయిన సుహైల్ బిన్ అమ్మో మేము రిహ్మాన్, రిహింలను ఎరుగము: "బి ఇస్మీక్ అల్లాహ్లమ్మి' అని మొదలు పెట్టండి." అని అంటాడు. (నీరత్ ఇబ్నై 'హిఫామ్). చూడండి, 17:110,13:30.

32) బురూజున్: మొట్టమొదటి వ్యాఖ్యాతలు బురూజున్ అంటే పెద్ద పెద్ద నక్షత్ర సముదాయాలు లన్నారు. తరువాత కాలపు వ్యాఖ్యాతలు పన్నెండు నక్షత్రరాసులు (సముదాయాలు) - మేషం, వృషభం, మిథునం, కర్కాటకం, సింహం, కన్యక, తుల, వృశ్చిక, ధనస్సు, మకరం, కుంభం, మీనం - అనేవి అన్నారు. (అయ్సర్ అత్తఫాసీర్) చూ. 15:16.

33) చూడండి, 10:5 ప్రకాశించే సూర్యుడు. సూర్యుని వెలుగును ప్రతిబింబింపజేసే చంద్రుడు.

34) చూడండి, 28:55, 43:89.

35) వారే అనంతకరుణామయునికి ప్రీయులైన వారు ఎవరైతే నమాజ్ చేస్తారో, విధిదానం ('జుసూల్) ఇస్తారో, సత్కార్యాలు చేస్తారో మరియు తమ ప్రభువును రేయింబవళ్ళు నరకపు శిక్ష

66. నిశ్చయంగా, అది అతిచెడ్డ ఆశ్రయం మరియు నివాసస్థలం.

67. మరియు ఎవరైతే, ఖర్చు చేసేటప్పుడు అనవసర ఖర్చుగానీ లేక లోభత్వంగానీ చేయకుండా, ఈ రెండింటి మధ్య మితంగా ఉంటారో;

68. మరియు ఎవరైతే, అల్లాహ్‌లోపాటు ఇతర దైవాలను ఆరాధించరో! మరియు అల్లాహ్ నిషేధించిన ఏ ప్రాణిని కూడా న్యాయానికి తప్పించుకోవరో!³⁶ మరియు వ్యభిచారానికి పాల్పడరో.³⁷ మరియు ఈ విధంగా చేసేవాడు దాని ఫలితాన్ని తప్పక పొందుతాడు.

69. పునరుత్థాన దినంనాడు, అతనికి రెట్టింపు శిక్ష పడుతుంది మరియు అతడు అందులోనే అవమానంతో శాశ్వతంగా పడిఉంటాడు.

70. కాని, ఇక ఎవరైతే (తాము చేసిన పాపాలకు) పశ్చాత్తాప పడి, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో! అలాంటి వారి పాపాలను అల్లాహ్ పుణ్యాలుగా మార్చుతాడు.³⁸ మరియు అల్లాహ్ క్షమాశిలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

71. మరియు ఎవడైతే, పశ్చాత్తాపపడి సత్కార్యాలు చేస్తాడో! నిశ్చయంగా అలాంటివాడు

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٦٦﴾
 وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَ
 لَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ﴿٦٧﴾
 وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا
 آخَرَ وَ لَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي
 حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ
 مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ﴿٦٨﴾
 يُضْعَفُ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
 وَيَخْلُدُ فِيهِ مُهَانًا ﴿٦٩﴾
 إِلَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ
 صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ
 حَسَنَاتٍ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٠﴾
 وَ مَنْ تَابَ وَ عَمِلَ صَالِحًا
 فَآتَتْهُ

నుండి లోలగించమని ప్రార్థిస్తారో! అంటే అల్లాహ్ (సు.త.) ఆరాధన చేస్తూ ఆయన ఆజ్ఞను శిరసావహిస్తూ ఉండి కూడా, దానికై గర్వితులు కారో మరియు సదా తమ ప్రభువు శిక్ష నుండి భీతిపరులై ఉంటారో, అలాంటివారు! ఇంకా చూడండి, 23:60.

36) న్యాయానికి చంపే పరిస్థితులు మూడు: (i) ఇస్లాం స్వీకరించిన తరువాత మరల సత్య-తిరస్కారి అవటం, (ii) పెండ్లి అయిన వాడు వ్యభిచారం చేయటం, (iii) ఎవరినైనా చంపటం.

37) ఒకడు దైవప్రవక్త ('స'అస)తో ప్రశ్నించాడు: 'అన్నీటి కంటే మహాపాపం ఏమిటి?' అతను ('స'అస) జవాబిచ్చారు: 'అల్లాహ్ (సు.త.)కు ఎవరినైనా సాటికల్పించటం (శిర్కా)'. ఎందుకంటే ఆయనయే నిన్ను సృష్టించాడు.' అతడన్నాడు: 'దాని తరువాత ఏపాపం పెద్దది?' దైవ ప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: 'తన సంతానాన్ని జీవనోపాధికి భయపడి చంపటం.' అతడు మళ్ళీ అడిగాడు ఆ తరువాత అతను జవాబిచ్చారు: 'తన పొరుగు వాని భార్యలో వ్యభిచారం చేయటం!' ఆ తరువాత దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: 'ఈ మూడు విషయాలు ఈ ఆయత్ లో విశదీకరింపబడుతున్నాయి.' అని ఈ ఆయత్‌ను చదివారు ('స. బు'ఖారీ, ముస్లిం).

38) ఎంత పెద్దపాపం చేసినా మరణానికి ముందు దానికై సహృదయంతో పశ్చాత్తాపపడితే అల్లాహ్ (సు.త.) క్షమించవచ్చు, ఒక్క శిర్కా తప్ప! చూడండి, 4:93 అతడు క్షమాపణ వేడుకొననిదే మరణిస్తే నరకం తప్పదు. ('స. ముస్లిం).

హృదయపూర్వకంగా అల్లాహ్ వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలుతాడు!

72. మరియు ఎవరైతే, అబద్ధమైన సాక్ష్యం ఇవ్వరో! మరియు వ్యర్థమైన పనులవైపు నుండి పోవటం జరిగితే, సంస్కారవంతులుగా అక్కడి నుండి దాటిపోతారో! ³⁹

73. మరియు ఎవరైతే, తమ ప్రభువు సూచన (ఆయాతీ)ల హితబోధ చేసినపుడు, వారు దానికి చెవిటివారిగా మరియు గ్రుడ్డివారిగా ఉండిపోరో!

74. మరియు ఎవరైతే, ఇలా ప్రార్థిస్తారో: "ఓ మా ప్రభూ! మా సహవాసుల (అజ్వాజీల) మరియు సంతానం ద్వారా మా కన్నులకు చల్లదనం ప్రసాదించు. మరియు మమ్మల్ని దైవభీతి గల వారికి నాయకులుగా (ఇమాములుగా) చేయి."

75. ఇలాంటి వారే తమ సహనశీలతకు ప్రతిఫలంగా (స్వర్గంలో) ఉన్నతస్థానాన్ని పొందేవారు. అక్కడ వారికి గౌరవమైన స్వాగతం మరియు శాంతి లభిస్తాయి.

76. వారందు శాశ్వతంగా ఉంటారు. అది ఎంత మంచి నివాసం మరియు ఎంత మంచి స్థలం.

77. (ఓ ముహమ్మద్! అవిశ్వాసులతో) ఇలా అను: "మీరు ఆయనను ప్రార్థిస్తున్నారు కాబట్టి నా ప్రభువు మిమ్మల్ని అలక్ష్యం చేయడంలేదు. ⁴⁰ కాని వాస్తవానికి, ఇప్పుడు మీరు (ఆయనను) తిరస్కరించారు. కావున త్వరలోనే ఆయన శిక్ష మీపై అనివార్యమవుతుంది." (1/4)

يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿٣٩﴾

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا

مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا ﴿٤٠﴾

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ

يَخْرُجُوا عَلَيْهَا صَبًا وَعُمِيَانًا ﴿٤١﴾

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ

أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَ

اجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٤٢﴾

أُولَئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَ

يُلْقَوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا ﴿٤٣﴾

خُلِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَ

مَقَامًا ﴿٤٤﴾

قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ

فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ

لَكُمْ ﴿٤٥﴾

39) ల'గ్యున్: అంటే ఆపని దేనివైతే షరీయత్లో ఎలాంటి స్థానం లేదో! ఇటువంటి చేష్టలు మరియు మాటలు జరిగేటప్పుడు, వారు అక్కడినుండి మెల్లగా దాటిపోతారు.

40) అల్లాహ్ (సు.త.) యందు భయభక్తులు కలిగివుండి కేవలం ఆయననే ఆరాధించే వారిని ఆయన (సు.త.) లక్ష్యం చేస్తాడు. అల్లాహ్ (సు.త.)ను తిరస్కరించిన వారికి మరియు ఆయనకు సాటికల్పించిన వారికి నరక శిక్ష తప్పదు. ***

26. సూరహ్ అప్-షు'అరా'

అప్-షు'అరా' కవులు. ఈ సూరహ్ పేరు 224 ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇందులో 227 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్ దైవప్రవక్త ('స'అస) యొక్క మదీనహ్ ప్రస్థానానికి 6-7 సంవత్సరాలకు ముందు మక్కాహ్లో అవతరింపజేయబడింది. కవులు కేవలం ఊహాగానాలే చేస్తారు. వారు తాము పలికే మాటలను ఆచరించరు. కాని దైవప్రవక్తలు ('అల్లహిమ్. స.) తమ మాటలను ఆచరణలో పెట్టి చూపుతారు. మార్గదర్శకత్వం చేస్తారు. వారు సత్యమే పలికారు. దైవప్రవక్తలు ('అల్లహిమ్.స.) అందరూ ఒకే విధమైన సందేశం తెచ్చారు. వారందరూ ఆరాధనను కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.)కు మాత్రమే ప్రత్యేకించుకొని, అల్లాహ్ (సు.త.)కు విధేయులై ఉండాలని (ఇస్లాం) మరియు ఆయనకు భాగస్వాములను కల్పించటం, ఎన్నడూ క్షమించబడని పాపమని బోధించారు. ఈ సూరహ్ నుండి క్రొత్త విధమైన 4 సూరహులు వస్తున్నాయి. వాటి (26-29)లో దైవప్రవక్తల ద్వారా పంపబడిన దివ్యజ్యోతి మరియు దానికి వారి కాలపు ప్రజల ప్రక్రియలు వివరించబడ్డాయి. ఇందులో మూసా, ఇబ్రాహీమ్, నూహ్, హూద్, సాలిహ్, లూత్ మరియు షుబ్హ్ ('అల్లహిమ్ అస్సలాముల) విషయాలున్నాయి.

- అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో
1. * 'అన్-నీన్-మీమ్.
 2. ఇవి స్పష్టమైన గ్రంథ సూచనలు (ఆయతులు).
 3. (ఓ ము'హమ్మద్) వారు విశ్వసించలేదనే బాధతో బహుశా నీవు నీ ప్రాణాల కోల్పోతావేమో.¹
 4. మేము కోరితే ఆకాశం నుండి వారిపై ఒక అద్భుత సంకేతాన్ని (ఆయత్) అవతరింప జేసి, దానికి వారి మెడలను నమ్రతతో వంగి పోయేలా చేసేవారము.
 5. మరియు వారివద్దకు అనంత కరుణా మయుని వద్ద నుండి క్రొత్త సందేశం వచ్చినప్పుడల్లా, వారు దాని నుండి విముఖులు కాకుండా ఉండలేదు.
 6. వాస్తవానికి, ఇప్పుడు వారు తిరస్కరించారు, కాని త్వరలోనే వారు ఎగతాళి చేస్తూ వచ్చినదాని యధార్థ మేమిటో వారికి తెలిసిపోతుంది.²
 7. ఏమీ? వారు భూమిపై చూడలేదా? మేము దానిలో ఎంత పుష్కలంగా శ్రేష్టమైన రకరకాల (జీవ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
طَسَمًا
تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ
لَعَلَّكَ بَآخِئٍ تَفْسَاكَ أَلَّا يَكُونُوا
مُؤْمِنِينَ
إِنْ نَشَأْ نُزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ
آيَةً فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ
وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمَنِ
مُحَدَّثٍ إِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ
فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبَاءٌ مِمَّا
كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ
أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمَا أَنْبَأْنَا

1) ఇటువంటి ఆయత్కు చూడండి, 18:6.
2) చూడండి, 6:4-5.

రాసుల్ని) ³ పుట్టించామో?

8. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలామంది విశ్వసించడం లేదు.

9. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే సర్వ శక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

10. మరియు నీ ప్రభువు మూసాను ఇలా ఆదేశించిన విషయాన్ని వారికి జ్ఞాపకంచేయించు: "దుర్మార్గులైన జాతి ప్రజలవద్దకు వెళ్ళు; ⁴

11. "ఫిర్'జైన్ జాతివారి వద్దకు. ఏమీ? వారికి దైవభీతి లేదా?"

12. (మూసా) అన్నాడు: "ఓ నా ప్రభూ! వారు నన్ను అసత్యుడవని తిరస్కరిస్తారేమోనని నేను భయపడుతున్నాను. ⁵

13. "నా హృదయం కుంచించుకు పోతోంది మరియు నా నాలుక తడబడుతోంది, ⁶ కావున నీవు హారూన్ వద్దకు కూడా (వేరూ) పంపు.

14. "మరియు వారి దగ్గర నా మీద ఒక నేరం మోపబడ ఉన్నది, ⁷ కావున వారు నన్ను చంపు తారేమోనని భయపడుతున్నాను."

15. (అల్లాహ్) సెలవిచ్చాడు: "అట్లు కానేరదు! మీరిద్దరూ మా సూచనలతో వెళ్ళండి. నిశ్చయంగా, మేము కూడా మీలోపాటు ఉండి సర్వమూ వింటూ ఉంటాము. ⁸

فِيهَا مِنْ كُلِّ ذَكْوَةٍ كَرِيمٍ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُؤْمِنِينَ ^①

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ^②
وَإِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَى أَنْ أُنْتِ الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ^③

قَوْمٍ فَرَعُونَ إِلَّا يَتَّقُونَ ^④

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَدِّبُونِ ^⑤

وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي
فَأَرْسِلْ إِلَى هَارُونَ ^⑥

وَ لَهُمْ عَلَى ذُنُوبٍ فَأَخَافُ أَنْ
يَقْتُلُونِي ^⑦

قَالَ كَلَّا فَاذْهَبَا بِآيَاتِنَا إِنَّا مَعَكُمْ
مُسْتَبْعُونَ ^⑧

3) 'జొజాన్: అంటే ఇక్కడ వివిధరకాలు అని అర్థం.

4) మూసా ('అ.స.) తన పరివారంతో సహా తిరిగి ఈజిప్టుకు వస్తున్నప్పుడు అతనికి ఒక వెలుగు కనిపిస్తుంది. అతను దాని దగ్గరికి వెళ్ళినప్పుడు ఈ ఆదేశం వస్తుంది.

5) దీనిలో తెలిసే దేమిటంటే సాధారణ మానవుల వలె, దైవప్రవక్తలకు కూడా సహజమైన భయం కలగవచ్చు.

6) దీనికి కారణం అతని నాలుకలో ఉన్న ముడి ('ఉఖ్దతున్) చూడండి, 20:25-34.

7) ఇది మూసా ('అ.స.) ఈజిప్టు నుండి వెళ్ళిపోకముందు అనుకోకుండా జరిగిన సంఘటన. ఒకఫిర్'జైన్ జాతివాడు, ఒకఇస్రా'యిల్ జాతివానితో కలహిస్తూఉండగా - ఇస్రా'యిలు వాని పిలుపువిని - మూసా ('అ.స.) అతనికి సహాయపడటానికి, ఫిర్'జైన్ జాతివానిని ఒకదెబ్బ కొట్టడంవల్ల, అతడు మరణిస్తాడు. ఆ నేరానికి వారు అతనిని చంపగోరుతారు. చూ. 28:15.

8) 'మీలోపాటు ఉంది.' అంటే అల్లాహ్ (సు.త.) నేలపైకి ప్రతి మానవుని దగ్గరికి రాడు. ఆయన జ్ఞానం ప్రతిఒక్కరిలో ఉంటుంది. కాని అల్లాహ్ (సు.త.) 'అర్హ్'వైననే కూర్చుని ఉంటాడు. అంటే విశ్వంలో జరిగేది ఏది కూడా అల్లాహ్ (సు.త.)కు తెలియకుండా లేదు.

16. "కావున మీరిద్దరూ ఫిరోజెన్ వద్దకు వెళ్ళి అనండి: 'నిశ్చయంగా మేము సర్వలోకాల పోషకుని సందేశహారులము.

17. " కావున ఇస్రాయిల్ సంతతివారిని మా వెంట పోనివ్వ." 9

18. (ఫిరోజెన్) అన్నాడు: "ఏమీ? మేము నిన్ను బాల్యంలో మాత్రం పాటు పోషించలేదా? మరియు నీవు నీ వయస్సులోని అనేక సంతత్యురాలు మాతో పాటు గడిపావు కదా!

19. "అయినా నీవు హీనమైన ఆ పని చేశావు, కావున నీవు కృతఘ్నులలోని వాడవు!" 10

20. (మూసా) అన్నాడు: "నేను పొరపాటుగా ఆ పని చేశాను!

21. "ఆ పిదప మీకు భయపడి పారిపోయాను, కాని ఆ తరువాత నా ప్రభువు నాకు వివేకాన్ని ప్రసాదించి, నన్ను సందేశహారులలో చేర్చుకున్నాడు. 11

22. "ఇక నీవు నాకు చేసిన ఆ ఉపకారానికి నన్ను ఎత్తిపెట్టి! నీవు మాత్రం ఇస్రాయిల్ సంతతివారి నంతా బానిసలుగా చేసుకున్నావు కదా!" 12

23. (ఫిరోజెన్) అడిగాడు: "అయితే ఈ సర్వలోకాల ప్రభువు అంటే ఏమిటి?" 13

24. (మూసా) జవాబిచ్చాడు: "మీరు నమ్మేవారే అయితే! ఆయనే ఆకాశాలకూ మరియు భూమికి మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తానికి ప్రభువు!"

25. (ఫిరోజెన్) తన చుట్టూ ఉన్న వారితో: "ఏమీ? మీరు వింటున్నారా?" 14 అని

فَاتِيًّا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

أَنْ أَرْسَلْنَا مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٧﴾

قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ ﴿١٨﴾

وَفَعَلْتَ فَعَلْتِكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾

قَالَ فَفَعَلْتَهَا إِذْ أَوْأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٢٠﴾

فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢١﴾

وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٢٢﴾

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٣﴾

قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿٢٤﴾

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ آلَا تَسْتَمِعُونَ ﴿٢٥﴾

9) ఎందుకంటే నీవు నాలుగువందల సంతత్యురాలు వారిని బానిసలుగా చేసి ఉంచావు. ఇప్పుడు వారికి స్వేచ్ఛనివ్వ. నేను వారిని జైతుల్-ముఖ్జిన్ వైపునకు తీసుకొని పోతాను.
 10) చూడండి, 28:4-22, హీనమైన పని అంటే ఒక ఫిరోజెన్ జాతి వానిని దెబ్బకొట్టి చంపింది.
 11) చూడండి, 28:15-16.
 12) చూడండి, 28:4-5.
 13) ఫిరోజెన్ తన దురహంకారంలో ఈ విధంగా ప్రశ్నిస్తున్నాడు. ఎందుకంటే ఈజిప్టు వాసు లందరికీ అతడు, తానే దైవమని చెప్పి, తన ఆరాధ్యం చేయించుకునేవాడు. చూ.28:38.
 14) నేను తప్ప మీకు మరొక ప్రభువు కూడా ఉన్నాడా?

ప్రశ్నించాడు.

26. (మూసా) అన్నాడు: "ఆయన (అల్లాహ్) మీ ప్రభువు మరియు మీ పూర్వికులైన మీ తాత-ముత్తాతల ప్రభువు కూడానూ!"

27. (ఫిరోజెన్) అన్నాడు: "మీ వద్దకు పంపబడిన మీ ఈ సందేశహారుడు నిశ్చయంగా, పిచ్చివాడే!"

28. (మూసా) అన్నాడు: "మీరు అర్థం చేసుకో గలిగితే! ఆయనే తూర్పుపడమరలకూ మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తానికి ప్రభువు." ¹⁵

29. (ఫిరోజెన్) అన్నాడు: "నీవు నన్ను కాదని మరెవరినైనా ఆరాధ్యదైవంగా చేసుకుంటే నేను నిన్ను చెరసాలలో ఉన్నవారిలో చేర్చుతాను."

30. (మూసా) అన్నాడు: "ఏమీ? నేను నీ వద్దకు ఒక స్పష్టమైన విషయాన్ని (సత్యాన్ని) తీసుకు వచ్చిన తరువాత కూడానా?" ¹⁶

31. (ఫిరోజెన్) అన్నాడు: "నీవు సత్య వంతుడవే అయితే దానిని (ఆ అద్భుత సూచనను) చూపు!"

32. అప్పుడు (మూసా) తన చేతికర్రను పడవేయ గాన, అది ఒక స్పష్టమైన పెద్ద సర్పంగా మారి పోయింది. ¹⁷

33. తరువాత అతను (మూసా) తన చేతిని (చంకనుండి) వెలుపలికి తీయగానే, అది చూసే వారి యెదుట తెల్లగా ప్రకాశించసాగింది! ¹⁸

34. (ఫిరోజెన్) తన చుట్టూ ఉన్న నాయకులతో అన్నాడు: "నిశ్చయంగా ఇతనిక నేర్పుగల మాంత్రికుడు.

35. "ఇతను తన మంత్రజాలంతో మిమ్మల్ని మీ దేశం నుండి తరచు గోరుతున్నాడు, అయితే

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ

إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ﴿٢٧﴾

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا

بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾

قَالَ لَنْ آتِيَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ ﴿٢٩﴾

قَالَ أَوَلَوْ جِئْتِكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾

قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ

الصّٰدِقِينَ ﴿٣١﴾

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿٣٢﴾

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ

لِلنَّظِيرِينَ ﴿٣٣﴾

قَالَ لِمَلَا حَوْلَهُ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ

عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ

15) చూడండి, 2:115.

16) చూడండి, 12:1.

17) జాన్ 7:10, 28:31 అంటే - చిన్న సర్పం. సు'అబ్బాసున్ (7:107) అంటే - పెద్ద సర్పం. 'హుయ్యులున్ (20:20) అంటే - చిన్నదీకావచ్చు పెద్దదీ కావచ్చు. (ఫ'త్త్ అల్-ఖుదిర్).

18) చూడండి, 7:107-108, 20:22, 27:12, 28:38.

మీ సలహా ఏమిటి?" 19

36. వారన్నారు: "అతనిని మరియు అతని సోదరుణ్ణి ఆపిఉంచు మరియు (మంత్రగాళ్ళను) సమావేశపరచటానికి అన్ని నగరాలకు వార్తాహారులను పంపు;

37. "వారు నీ వద్దకు నేర్పుగల ప్రతి మాంత్రికుణ్ణి తస్తారు."

38. ఈ విధంగా ఒక నియమిత రోజున ఒక నియమిత ప్రదేశంలో మాంత్రికులంతా సమావేశ పరచబడ్డారు. 20

39. మరియు ప్రజలతో ఇలా ప్రశ్నించడం జరిగింది: "ఏమీ? మీరంతా సమావేశమయ్యారా?"

40. "ఒకవేళ మాంత్రికులు గెలుపొందితే మనమంతా వారిని అనుసరించాలి కదా!"

41. మాంత్రికులు వచ్చిన తరువాత ఫిరోజెన్ తో అన్నారు: "మేము గెలుపొందితే నిశ్చయంగా, మాకు బహుమానముందికదా?" 21

42. (ఫిరోజెన్) అన్నాడు: "అవును! నిశ్చయంగా, అప్పుడు మీరు నా సన్నిహితులలో చేరుతారు!"

43. మూసా వారితో అన్నాడు: "మీరు వినరదలుచుకున్న దానిని వినరండి!"

44. అప్పుడు వారు తమ త్రాళ్ళను మరియు తమ కర్తలను విసిరి ఇలా అన్నారు: "ఫిరోజెన్ శక్తి సాక్షిగా! నిశ్చయంగా, మేమే విజయం పొందుతాము." 22

45. ఆ తరువాత మూసా తన కర్తను పడవేయగా, తక్షణమే అది వారి బూటకపు కల్పనలను మ్రింగివేసింది. 23

بِسْحَرٍۭۃٍۭ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿۱۹﴾
 قَالُوا أَرْجَاهُ وَ آخَاهُ وَ ابْعَثْ فِي
 الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿۲۰﴾
 يَا تُؤْتِكِ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ ﴿۲۱﴾
 فَجَمَعَ السَّحَرَةُ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ
 مَّعْلُومٍ ﴿۲۲﴾
 وَ قِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ
 مُجْتَبِعُونَ ﴿۲۳﴾
 لَعَلَّمْنَا تَتَّبِعِ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمْ
 الْغَالِبِينَ ﴿۲۴﴾
 فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ
 ائِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِنْ كُنَّا نَحْنُ
 الْغَالِبِينَ ﴿۲۵﴾
 قَالِ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذًا لَلبُقَرَّاءِ ﴿۲۶﴾
 قَالَ لَهُمْ مُوسَى الْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿۲۷﴾
 فَأَنقُوا جِبَالَهُمْ وَ عَصِيَّهُمْ وَ قَالُوا
 بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ ﴿۲۸﴾
 قَالَتْ فِى مُوسَى عَصَاكَ فَإِذَا هِىَ تَلْقَفُ
 مَا يَأْفِكُونَ ﴿۲۹﴾

19) చూడండి, 7:109-110.

20) ఇది అల్లాహ్ (సు.త.) ఇచ్చయే! ప్రజలకు, మూసా ('అ.స.) సత్యుడని మరియు మాంత్రికులు చేసేదంతా బూటక కల్పనని నిరూపించటానికి. చూడండి, 21:18.

21) చూడండి, 7:113.

22) చూడండి, 7:116 మరియు 20:66-67.

23) చూడండి, 7:117.

46. అప్పుడు ఆ మాంత్రికులు సజ్జాలో పడ్డారు.
 47. వారన్నారు: "మేము సర్వలోకాల ప్రభువును విశ్వసిస్తున్నాము.
 48. "మూసా మరియు హారూన్‌ల ప్రభువును."
 49. (ఫిర్‌జెన్) అన్నాడు: "నేను మీకు అనుమతి ఇవ్వకముందే మీరు ఇతనిని విశ్వసించారా? 24 నిశ్చయంగా ఇతడే మీగురువు, మీకు జాలవిద్యను నేర్పినవాడు. సరే! ఇప్పుడే మీరు తిలుసుకుంటారు. నేను మీ వ్యతిరేక (ప్రతి పక్ష) దిశల చేతులను మరియు కాళ్ళను నరికిస్తాను మరియు మీరందరినీ సిలువపై ఎక్కిస్తాను." 25
 50. (మాంత్రికులు) అన్నారు: "బాధ లేదు! నిశ్చయంగా, మేము మా ప్రభువు వద్దకేకడా మరలి పోయేది.
 51. "నిశ్చయంగా, మా ప్రభువు మా పాపాలను క్షమిస్తాడని మేము ఆశిస్తున్నాము, ఎందుకంటే వాస్తవానికి అందరికంటే ముందుగా విశ్వసించిన వారము మేమే!" (3/8)
 52. * మరియు మేము మూసాకు ఈ విధంగా దివ్యజ్ఞానం (వహీ) పంపాము: "నీవు నా దాసులను రాత్రివేళ తీసుకొని వెళ్లిపో నిశ్చయంగా, మీరు వెంబడించబడతారు." 26
 53. తరువాత ఫిర్‌జెన్ అన్ని పట్టణాలకు వార్తాహారులను పంపాడు.
 54. (ఇలా ప్రకటించేయించాడు): "వాస్తవానికి వీరు (ఈ ఇస్రాయిల్ సంతతి వారు) ఒక చిన్నతిగ వారు మాత్రమే.
 55. "మరియు నిశ్చయంగా, వారు మాకు చాలా కోపం తెప్పించారు;
 56. "మరియు నిశ్చయంగా, మనం ఐకమత్యం తో ఉండి జాగరూకత చూపేవారము."

فَالْقَى السَّحَرَةُ سَجْدًا ۖ ﴿٢٤﴾
 قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٥﴾
 رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿٢٦﴾
 قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرٌ كُمْ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۖ لَا قَطْعَانَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلِكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَا صَلْبَيْكُمُ أَجْمَعِينَ ﴿٢٧﴾
 قَالُوا لَا ضَيْرَ ۗ إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿٢٨﴾
 إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطِيئَاتِنَا ۖ إِنَّ كُنَّا أَوْلَىٰ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾
 وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي ۖ إِنَّكُمْ مُتَّبِعُونَ ﴿٣٠﴾
 فَأَرْسَلْنَا فِرْعَوْنَ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿٣١﴾
 إِنَّ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ﴿٣٢﴾
 وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَاظُونَ ﴿٣٣﴾
 وَإِنَّا لَجَبِيحٌ خَذِرُونَ ﴿٣٤﴾

24) చూడండి, 7:123.
 25) చూడండి, 5:33 మరియు 7:124.
 26) చూడండి, 7:130.

57. కావున మేము వారిని, తోటలనుండి మరియు చెలమల నుండి వెళ్ళగొట్టాము;

58. మరియు కోశాగారాల నుండి మరియు ఉన్నతమైన స్థానాల నుండి కూడా.

59. ఈ విధంగా! మేము ఇస్రాయీల్ సంతతి వారిని, వాటికి వారసులుగా చేశాము.²⁷

60. అప్పుడు (ఫిర'ఖైన్ జాతి) వారు సూర్యోదయ కాలమున (ఇస్రాయీల్ సంతతి) వారిని వెంబడించారు.

61. ఆ ఇరుపక్షాల వారు ఒకరినొకరు ఎదురు పడినప్పుడు, మూసా అనుచరులు అన్నారు: "నిశ్చయంగా, మేము చిక్కిపోయాము!"

62. (మూసా) అన్నాడు: "అట్లు కానేరదు! నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు నాతో ఉన్నాడు. ఆయన నాకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు (మార్గము చూపుతాడు)."²⁸

63. అప్పుడు మేము మూసాకు: "నీ చేతి కర్ణతో సముద్రాన్ని కొట్టు!" అని వహీ ద్వారా తెలిపాము. అప్పుడది హఠాత్తుగా చీలిపోయింది, దాని ప్రతిభాగం ఒక మహా పర్వతం మాదిరిగా అయిపోయింది.²⁹

64. మరియు అక్కడికి మేము రెండవ పక్షం వారిని సమీపింపజేశాము.

65. మరియు మూసాను మరియు అతనితో పాటు ఉన్నవారిని అందరినీ రక్షించాము.

66. ఆ తరువాత మిగతా వారినందరినీ ముంచి వేశాము.

67. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలా మంది విశ్వసించటం లేదు.

68. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే సర్వశక్తిసంపన్నుడు అపారకరుణాప్రదాత.

فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٧﴾
 وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٥٨﴾
 كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾
 فَاتَّبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ ﴿٦٠﴾
 فَلَمَّا تَرَاءَ الْجَمْعُ قَالَ أَصْحَابُ
 مُوسَى إِنَّا لَمُدْرِكُونَ ﴿٦١﴾
 قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٦٢﴾
 فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ اضْرِبْ
 بِعَصَاكَ الْبَحْرَ ۖ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ
 فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ ﴿٦٣﴾
 وَأَزْلَفْنَا ثَمَّ الْآخِرِينَ ﴿٦٤﴾
 وَ أَنْجَيْنَا مُوسَىٰ وَ مَنْ مَعَهُ
 أَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾
 ثُمَّ أَعْرَقْنَا الْآخِرِينَ ﴿٦٦﴾
 إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
 مُؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾
 وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾

27) చూడండి, 7:137.
 28) అంటే అల్లాహ్ (సు.త.) సహాయం నాతో ఉంది.
 29) చూడండి, 20:77.

69. ఇక వారికి ఇబ్రాహీమ్ గాథను వినిపించు.
70. అతను తన తండ్రితో మరియు తన జాతి వారిలో: "మీరెవరిని ఆరాధిస్తున్నారు?" అని అడిగినపుడు;
71. వారన్నారు: "మేము విగ్రహాలను ఆరాధిస్తున్నాము మరియు మేము వాటికి ఎల్లప్పుడు బళ్లకులమై ఉంటాము."
72. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: "మీరు వీటిని పిలిచి నన్ను ఇవి మీ మొర ఆలకిస్తాయా?"
73. "లేదా, మీకేమైనా మేలు చేయగలవా? లేదా హాని చేయగలవా?"
74. వారన్నారు: "అలాకాదు! మేము మా తండ్రి-తాతలను ఇలా చేస్తూఉండగా చూశాము."
75. అతను అన్నాడు: "ఏమీ? మీరు ఎప్పుడైనా ఆలోచించారా? మీరెవరిని ఆరాధిస్తున్నారో?"
76. "మీరు గానీ మరియు మీ పూర్వీకులైన మీ తాత-ముత్తాతలు గానీ (ఆలోచించారా)?"
77. "ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా, ఇవన్నీ నా శత్రువులే! కేవలం ఆ సర్వలోకాల ప్రభువు తప్ప!
78. "ఆయనే నన్ను సృష్టించాడు. కాబట్టి ఆయనే నాకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.
79. "ఆయనే నాకు తినిపించేవాడు మరియు త్రాగించేవాడు.
80. "మరియు నేను వ్యాధిగ్రస్తుడనైతే, ఆయనే నాకు స్వస్థతనిచ్చేవాడు.
81. "మరియు ఆయనే నన్ను మరణింపజేసే వాడు, తరువాత మళ్ళీ బ్రతికింపజేసేవాడు.
82. "మరియు ఆయనే తీర్పుదినమున నా తప్పులను క్షమిస్తాడని నేను ఆశిస్తున్నాను.
83. "మరియు ఓనాప్రభూ! నాకువివేకాన్ని ప్రసాదించు మరియు నన్ను సద్వర్తనులలో కలుపు.
84. "మరియు తరువాత వచ్చే తరాలవారిలో

وَ اتُّلِّ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ ۖ ﴿٦٩﴾
 إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ ۖ ﴿٧٠﴾
 قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَنْظِلُّ لَهَا
 عُكْفِيفِينَ ۖ ﴿٧١﴾
 قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ ۖ ﴿٧٢﴾
 أَوْ يَنْفَعُكُمْ أَوْ يَضُرُّكُمْ ۖ ﴿٧٣﴾
 قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ۖ ﴿٧٤﴾
 قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ۖ ﴿٧٥﴾
 أَنْتُمْ وَأَبَاؤُكُمْ الْأَقْدَمُونَ ۖ ﴿٧٦﴾
 فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِيَ الْآرَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ ﴿٧٧﴾
 الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ ۖ ﴿٧٨﴾
 وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ۖ ﴿٧٩﴾
 وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ۖ ﴿٨٠﴾
 وَالَّذِي يُبَيِّتُنِي إِذْ تُبِيحُ النَّفْسُ الْكَافِرِينَ ۖ ﴿٨١﴾
 وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي
 يَوْمَ الدِّينِ ۖ ﴿٨٢﴾
 رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَ الْوَعْدِ
 بِالصَّالِحِينَ ۖ ﴿٨٣﴾
 وَ اجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي

నాకు మంచి పేరును ప్రసాదించు.³⁰

85. "మరియు సర్వసుఖాల స్వర్గానికి వారసులయ్యే వారిలో నన్ను చేర్చు.

86. "మరియు నా తండ్రిని క్షమించు. నిశ్చయంగా, అతడు మార్గభ్రష్టులలోని వాడే!³¹

87. "మరియు అందరూ తిరిగి బ్రతికింపబడే రోజు నన్ను అవమానంపాలు చేయకు.

88. "ఏ రోజునైతే ధనసంపత్తులు గానీ, సంతానం గానీ పనికిరావో!

89. "కేవలం నిర్మలమైన హృదయంతో అల్లాహ్ సన్నిధిలో హాజరయ్యేవాడు తప్ప!"

90. మరియు (ఆ రోజు) స్వర్గం ధైవభీతి గలవారి దగ్గరకు తీసుకురాబడుతుంది.

91. మరియు నరకం మార్గం తప్పిన వారి ముందు వెట్టబడుతుంది.

92. మరియు వారితో అనబడుతుంది: "మీరు ఆరాధించేవారు (ఆ దైవాలు) ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు?

93. "అల్లాహ్ ను వదలి (మీరు వాటిని ఆరాధించారు కదా)! ఏమీ? వారు మీకు సహాయం చేయగలరా? లేదా తమకు తామైనా సహాయం చేసుకోగలరా?"³²

94. అప్పుడు వారు మరియు (వారిని) మార్గం తప్పించిన వారు, అందు (నరకం) లోకి విసిరివేయబడతారు.

95. మరియు వారితో బాటు ఇబ్లీస్ సైనికులందరూ.³³

96. వారు పరస్పరం వాదించుకుంటూ ఇలా అంటారు:

الْأَخْرِيِّينَ ﴿٣٠﴾
 وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ الْجَنَّةِ النَّعِيمِ ﴿٣١﴾
 وَاعْفُرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٣٢﴾
 وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ﴿٣٣﴾
 يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٣٤﴾
 إِلَّا مَنْ آتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٣٥﴾
 وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾
 وَبُرِّزَتِ الْأَجْجِمُ لِلْغَافِلِينَ ﴿٣٧﴾
 وَقِيلَ لَهُمْ آيِنَمَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٣٨﴾
 مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ
 يَنْتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾
 فَكَبَّكِبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ ﴿٤٠﴾
 وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ﴿٤١﴾
 قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٢﴾

30) చూడండి, 19:50.
 31) చూడండి, 19:47-48 మరియు 9:114.
 32) అంటే దేవతలుగా భావించబడిన పుణ్యపురుషులు మరియు విగ్రహాలు లేక మానవుడు ఆరాధించే సంపత్తులు, హోదాలు ఉన్నతస్థానాలు మొదలైనవి. చూడండి, 10:28-29
 33) చూడండి, 2:24 19:68 మరియు 19:83.

97. "అల్లాహ్ సాక్షిగా! మేము సప్తమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడి ఉన్నాము.

98. "ఎప్పుడైతే మేము మిమ్మల్ని సర్వలోకాల ప్రభువుతో సమానులుగా చేశామో!

99. "మరియు మమ్మల్ని మార్గభ్రష్టులుగా చేసింది కేవలం ఈ అపరాధులే. ³⁴

100. "మాకీప్పుడు సిఫారసు చేసేవారు ఎవ్వరూ లేరు.

101. "మరియు ఏ ప్రాణ స్నేహితుడు కూడా లేడు.

102. "ఒకవేళ మళ్ళీ మరలి పోయే అవకాశం మాకు దొరికి ఉంటే, మేము తప్పకుండా విశ్వసించిన వారిలో చేరిపోతాము!" ³⁵

103. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలామంది విశ్వసించటం లేదు.

104. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే, సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

105. నూహ్ జాతి, సందేశహారులను అసత్య-వాదులని తిరస్కరించింది.

106. వారి సహోదరుడు నూహ్ వారితో ఇలా అన్నప్పుడు: "ఏమీ? మీకు దైవభీతి లేదా?"

107. "నిశ్చయంగా నేను మీ వద్దకు పంపబడిన, విశ్వసనీయుడనైన సందేశహారుడను.

108. "కావున మీరు అల్లాహ్ యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి.

109. "నేను దాని కొరకు మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతి ఫలాన్ని అడగటంలేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం సర్వలోకాల ప్రభువు వద్దనే ఉన్నది.

110. "కావున మీరు అల్లాహ్ యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు నన్ను అనుసరించండి." (1/2)

تَاللّٰهِ اِنْ كُنَّا لَفِي ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿٩٧﴾

اِذْ نَسُوْا كُمْ بِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٩٨﴾

وَمَا اَصَلْنَا اِلَّا الْمَجْرِمُوْنَ ﴿٩٩﴾

فَمَا لَنَا مِنْ شٰفِعِيْنَ ﴿١٠٠﴾

وَلَا صٰدِقِيْنَ حٰبِيْمٍ ﴿١٠١﴾

فَلَوْ اَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُوْنُ مِنْ

الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٠٢﴾

اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَايَةً وَّمَا كَانَ اَنْتُمْ هُمْ

مُؤْمِنِيْنَ ﴿١٠٣﴾

وَ اِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ﴿١٠٤﴾

كَذٰبَتْ قَوْمُ نُوْحٍ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿١٠٥﴾

اِذْ قَالَ لَهُمْ اٰخُوهُمْ نُوْحٌ اَلَا

تَتَّقُوْنَ ﴿١٠٦﴾

اِنِّيْ لَكُمْ رَسُوْلٌ اَمِيْنٌ ﴿١٠٧﴾

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوْنَ ﴿١٠٨﴾

وَمَا اَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ ؕ اِنْ

اَجْرِيْ اِلَّا عَلَى رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٠٩﴾

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوْنَ ﴿١١٠﴾

34) చూడండి, 7:38, 33:67-68 మరియు 38:60-61.

35) చూడండి, 6:27-28.

111. * వారన్నారూ: "ఏమీ? మేము నిన్ను విశ్వసించాలా? నిన్ను కేవలం అధములైనవారె కదా అనుసరిస్తున్నది?"
112. (నూహ్) అన్నాడు: "వారేమి (పనులు) చేస్తూ ఉండేవారో నాకేం తెలుసు?
113. "వారి లెక్క కేవలం నా ప్రభువు వద్ద ఉంది. మీరిది అర్థంచేసుకుంటే ఎంత బాగుండేది."³⁷
114. "మరియు నేను విశ్వసించే వారిని ధిక్కరించేవాడను కాను.
115. "నేను కేవలం స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేసే వాడను మాత్రమే!"
116. వారన్నారూ: "ఓ నూహ్! నీవు దీనిని మానుకోక పోతే, నీవు తప్పక రాళ్లు రువ్వి చంపబడతావు."
117. (నూహ్)అన్నాడు: "ఓనాప్రభూ!నా జాతి ప్రజలు నన్ను అసత్యుడవని తిరస్కరిస్తున్నారు.
118. "కావున నీవే నాకూ మరియు వారికీ మధ్య తీర్పుచేయి. మరియు నన్నూ మరియు నాతో పాటు ఉన్న విశ్వాసులనూ కాపాడు."³⁸
119. ఆ పిదప మేము అతనిని మరియు అతనితోపాటు నిండు నావలో ఎక్కి ఉన్న వారినందరినీ కాపాడాము.
120. ఆ తరువాత మిగతా వారినందరినీ ముంచివేశాము.³⁹
121. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలామంది విశ్వసించడం లేదు.

قَالُوا إِنَّمَا اتَّبَعْنَا لَبِئْسَ الْاِتِّبَاعُ ۗ
 قَالِ وَمَا عَلَّمْتُمُوهُمُ الْاِنۡجِلۡ
 اِنۡ جَسَابُهُمۡ اِلَّا عَلٰى رِجۡلِ لَوۡ
 تَشَعُرُوۡنَ ۗ
 وَمَا اَنَا بِطَارِدِ الْمُؤۡمِنِيۡنَ ۗ
 اِنۡ اَنَا اِلَّا نَذِيۡرٌ مُّبِيۡنٌ ۗ
 قَالُوا لَیۡسَ لَکَ تَنْتَهٰۤیۡنَا یٰۤاِنۡ
 مِّنَ الْمَرۡجُوۡمِيۡنَ ۗ
 قَالِ رَبِّ اِنَّ قَوْمِیۡ کَذٰۤبُوۡنَ ۗ
 فَافۡتَحۡ لَیۡلِیۡ وَبَیۡنَهُمۡ فَتَحًا
 وَنَجۡیۡ ۗ
 وَمِنۡ مَّعۡرِۡمٍ مِّنَ الْمُؤۡمِنِیۡنَ ۗ
 فَانۡجَیۡنٰهُ ۗ وَمِنۡ مَّعۡرِۡمٍ فِی
 الْفُلۡکِ ۗ
 اَلۡمُشۡحُوۡنَ ۗ
 ثُمَّ اَغۡرَقۡنَاۤ اَبۡرٰهۡمَ
 اِنۡ فِیۡ ذٰلِکَ لَآیٰةٌ ۗ وَمَا کَانَ
 اَکۡثَرُہُمۡ
 مُّؤۡمِنِیۡنَ ۗ

36) అల్-అర్-రూ'అ: ధనసంపత్తులు లేనివారు. సమాజంలో తక్కువ శ్రేణికి చెందినవారిగా లెక్కింప బడేవారు. లేక అధమమైనవిగా భావించే వృత్తులు చేసేవారు. చూడండి, 11:27.

37) ఏ మానవుడుకూడా ఇతర మానవుడి హృదయంలో ఏముందో ఎరుగలేడు. కావున ఒకడు: 'నేను విశ్వాసుణ్ణి!' అని పలికి, తన ధర్మానికి విరుద్ధమైన చేష్టలు చేయడం, మాటలు పలుకడం, అట్టివాడు విశ్వాసుడిగానే పరిగణించబడాలి. మానవుని హృదయంలో ఉన్నది కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.)కే తెలుసు. కావున ఏ మానవునికి కూడా, ఇతర మానవుని విశ్వాసం గురించి అతని హృదయంలో ఉన్న ఆలోచనలను గురించి నిర్ణయం తీసుకునే హక్కులేదు.

38) చూడండి, 7:89.

39) నూహ్ (అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 11:25-48. ముంచివేయబడినవారిలో నూహ్ (అ.స.) భార్య మరియు కుమారుడు కూడా ఉన్నారు. ఎందుకంటే వారు సత్యతిరస్కారులు.

122. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే సర్వ శక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రుడత.

123. 'అద్ జాతి, సందేశహరులను అసత్య-వాదులని తిరస్కరించింది.

124. వారి సహోదరుడు ⁴⁰ హూద్ వారిలో ఇలా అన్నప్పుడు: "ఏమీ? మీకు దైవభీతి లేదా?"

125. "నిశ్చయంగా, నేను మీ వద్దకు పంప బడిన, విశ్వసనీయుడనైన సందేశహరుడను.

126. "కావున మీరు అల్లాహ్ యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి.

127. "నేను దాని కొరకు మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం సర్వలోకాల ప్రభువు వద్దనే ఉంది.

128. "ఏమీ? మీరు కేవలం ఆడంబరానికి ప్రతి ఎత్తైన స్థలం మీద ఒక స్మారకాన్ని నిర్మిస్తారా?"

129. "మరియు మీరు శాశ్వతంగా ఇక్కడే ఉండి షోతారన్నట్లు పెద్దపెద్ద కోటలుకడతారా?"

130. "మరియు మీరు ఎవరినైనా పట్టుకుంటే, అతి క్రూరులై పట్టుకుంటారా?"

131. "ఇకనైనమీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి.

132. "మరియు మీకు తెలిసి వున్న (మంచి) వస్తువులను, మీకు విస్తారంగా ఇచ్చిన ఆయన (అల్లాహ్) యందు భయ-భక్తులు కలిగిఉండండి.

133. "ఆయన విస్తారంగా మీకు పశువులను మరియు సంతానాన్ని అనుగ్రహించాడు;

134. "మరియు తోటలను మరియు చెలమలను.

135. "నిశ్చయంగా, మీపై ఒక మహా దినమున (పడబోయే) శిక్షకు నేను భయపడుతున్నాను!"

136. వారన్నారు: "నీవు ఉపదేశించినా, ఉపదేశించక పోయినా మాకు అంతా సమానమే!

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٠﴾

كَذَّبْتَ عَادٍ الْأُمِّرُ سَلِيلِينَ ﴿٦١﴾

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا

تَتَّقُونَ ﴿٦٢﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿٦٣﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۚ

أَجْرِي إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾

أَتَنْبُونَ بِكُلِّ رِيحٍ آيَةٌ تَعْبَثُونَ ﴿٦٥﴾

وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ

تَخْلُدُونَ ﴿٦٦﴾

وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطِشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿٦٧﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا

وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾

أَمَدَّكُمْ بِالنَّعَامِ وَالْبَنِينَ ﴿٦٩﴾

وَالْجَنَّةِ وَالْعِیُونِ ﴿٧٠﴾

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ

عَظِيمٍ ﴿٧١﴾

قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَّعْتَنَا أَوْ

لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿٧٢﴾

40) సహోదరుడు అంటే జాతిసోదరుడు. అదే జాతికి చెందినవాడు. ఇంకా చూడండి,7:65.

137. "ఇది మాపూర్వీకుల యొక్క ప్రాచీన ఆచారమే! 41

138. "మరియు మాకు ఎలాంటి శిక్ష విధించబడదు."

139. ఈ విధంగా, వారు అతనిని అసత్య-వాడుడని తిరస్కరించారు. కావున మేము వారిని నశింపజేశాము. 42 నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలా మంది విశ్వసించటం లేదు.

140. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే సర్వ శక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

141. స'మూద్ జాతి, సందేశహారులను అసత్య-వాదులని తిరస్కరించింది. 43

142. వారి సహోదరుడు 'సాలిహ్ వారిలో ఇలా అన్నప్పుడు: "ఏమీ? మీకు దైవభీతి లేదా?" 44

143. "నిశ్చయంగా, నేను మీ వద్దకు పంప బడిన, విశ్వసనీయుడనైన సందేశహారుడను.

144. "కావున మీరు అల్లాహ్ యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి.

145. "నేను దాని కొరకు మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం సర్వలోకాల ప్రభువు వద్దనే ఉంది.

146. "ఏమీ? మీరిప్పుడు ఇక్కడ ఉన్న స్థితిలోనే సుఖశాంతులలో ఎల్లప్పుడూ వదలి వేయబడతారని అనుకుంటున్నారా?

إِنَّ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣٧﴾
 وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿١٣٨﴾
 فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۗ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾
 وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٤٠﴾
 كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطُغْيَانٍ وَكِبْرٍ ۖ وَاتَّخَذَ إِذِ قَالَ لَهُمُ أَحُوهُمْ صٰلِحٌ ۖ إِلَّا تَتَّقُونَ ﴿١٤١﴾
 إِنَّ لَكُمْ رَسُولًا أَمِينًا ﴿١٤٢﴾
 فَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿١٤٣﴾
 وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٤٤﴾
 أَتُرْكُونَ فِي مَا هَاهُنَا آمِنِينَ ﴿١٤٥﴾

41) కాబట్టి మేము దానిని విడువలేము.
 42) 'ఆద్జాతి ఒక బలవంతమైన సమాజముండేది. చూడండి 89:8 మరియు 41:15.అయినా వారు సత్యాన్ని తిరస్కరించి,దౌర్జన్యాలు చేసినందుకు నాశనం చేయబడ్డారు.
 43) స'మూద్ జాతి వారి నివాసం స'ఉది 'అరేబియాలో 'హిజ్జ్ అనే ప్రాంతంలో ఉండేది. ఆ ప్రాంతం మదాయన్ 'సాలిహ్ అని కూడా అనబడుతుంది. వారు అరబ్బులు. దైవప్రవక్త ('స'అస) తబూక్ దండయాత్రకు పోయేటప్పుడు, ఈ ప్రాంతం గుండా ప్రయాణించేశారు. అక్కడ నుండి పోయేటప్పుడు తన ఒంటను త్వరత్వరగా నడిపిస్తూ, తన అనుచరులతో అల్లాహ్ (సు.త.)ను క్షమాపణ కోరుతూ త్వరత్వరగా ఈ ప్రాంతం నుండి సాగిపోయారు.
 44) చూడండి, 7:73 మరియు 11:61-68.

147. "తోటలలో మరియు చెలమలలో!
 148. "మరియు ఈ ఫాలాలలో, మాగిన పండ్ల గుత్తులు గల ఖర్జూరపు చెట్ల మధ్య;⁴⁵
 149. "మరియు మీరు కొండలనుతోలిచి ఎంతో నేర్పుతో గృహాలను నిర్మిస్తూ ఉంటారనీ!⁴⁶
 150. "అలా కాదు, అల్లాహ్ యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి.
 151. "మరియు మితిమీరి ప్రవర్తించేవారి ఆజ్ఞలను అనుసరించకండి.
 152. "ఎవరైతే, భూమిలో కల్లాలం రేకెత్తిస్తూన్నారో మరియు ఎన్నడూ సంస్కరణను చేపట్టరో!"
 153. వారన్నారు: "నిశ్చయంగా, నీవు మంత్ర జాలంతో వశపరచుకోబడ్డావు!
 154. "నీవు కేవలం మా వంటి ఒక మానవుడవు మాత్రమే! కావున నీవు సత్యవంతుడవే అయితే, ఏదైనా అద్భుత సూచన తీసుకురా!"
 155. (సాలిహ్) అన్నాడు: "ఇదిగో ఈ ఆడ ఒంటి. ఇది నీరు త్రాగే (దినం) మరియు మీరు నీరు త్రాగే దినం నిర్ణయబడ్డాయి.⁴⁷
 156. "దీనికి హాని కలిగించకండి. అలాచేస్తే ఒక మహా దినపు శిక్ష మిమ్మల్ని పట్టుకుంటుంది."
 157. కాని వారు దాని వెనుకకాలి మోకాలి పెద్ద నరమును కోసి చంపారు, ఆ తరువాత వారు పశ్చాత్తాపపడుతూ ఉండిపోయారు.⁴⁸

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٤٧﴾
 وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ ﴿١٤٨﴾
 وَتَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا ﴿١٤٩﴾
 فَرهَيْنَ ﴿١٥٠﴾
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا يُطِيعُونَ ﴿١٥١﴾
 وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٥٢﴾
 الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿١٥٣﴾
 قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمَسْحُورِينَ ﴿١٥٤﴾
 مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا فَأْتِ بِآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٥٥﴾
 قَالَ هَذِهِ نَاقَةٌ لَهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿١٥٦﴾
 وَلَا تَمْسُوهَا بِسَوْءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥٧﴾
 فَعَقَرُوهَا فَاصْبَحُوا نَادِمِينَ ﴿١٥٨﴾

45) 'తోటలలో' అంటే క్రొత్తగా పుట్టి ఖర్జూర ఫలం. కొద్దిగా పెద్దదైన తరువాత దానిని బలోహన్, ఆ తరువాత బనదున్, ఆ పిదప రోత్బున్, చివరకు తమదున్. ఈ విధంగా వేర్వేరు స్థితులలో ఖర్జూరఫలం పిలువబడుతోంది.
 46) చూడండి, 7:74.
 47) ఒంటి వృత్తాంతానికి చూడండి, 7:73-77.
 48) వారు ఆ ఒంటిను చంపిన తరువాత 'సాలిహ్' ('అ.స.) అన్నారు. మీకు మూడురోజుల వ్యవధి మాత్రమే ఉంది. నాలుగవ రోజు వారు అల్లాహ్ శిక్ష అవతరించడం చూసి పశ్చాత్తాప పడ్డారు. కాని శిక్ష వచ్చిన తరువాత పడే పశ్చాత్తాపం లాభదాయకం కాజాలదు.

158. కావున, వారిని శిక్ష పట్టుకుంది. నిశ్చయంగా ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలా మంది విశ్వసించటం లేదు.

159. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే సర్వ శక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

160. లూ'త్ జాతి, సందేశహారులను అసత్య-వాదులని తిరస్కరించింది.⁴⁹

161. వారి సహోదరుడు లూ'త్ వారితో ఇలా అన్నప్పుడు: "ఏమీ? మీకు దైవబీతి లేదా?"

162. "నిశ్చయంగా, నేను మీ వద్దకు పంపబడిన, విశ్వసనీయుడైన సందేశహారుడను.

163. "కావున మీరు అల్లాహ్ యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి.

164. "నేను దాని కొరకు మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం సర్వలోకాల ప్రభువువద్దనే ఉన్నది.

165. "(ప్రకృతికి విరుద్ధంగా) సర్వ ప్రాణులలో కల్లా మీరే పురుషుల వద్దకు పోతారేమిటి?"

166. "మీ ప్రభువు, మీ కొరకు సహవాసులు (అ'జ్వాబీ) గా పుట్టించిన వారిని విడిచిపెట్టు తున్నారేమిటి? అలాకాదు, మీరు హద్దుమీరి ప్రవర్తించే జాతివారు!"⁵⁰

167. (దానికీ) వారన్నారు: "ఓ లూ'త్! ఇక నీవు మానుకోకపోతే నీవు దేశం నుండి బహిష్కరించబడిన వారిలో చేరుతావు!"

168. (లూ'త్) అన్నాడు: "నిశ్చయంగా, మీ ఈ చెట్లను అసహ్యించుకునేవారిలో నేనూ ఉన్నాను."

فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً

وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٥٨﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٥٩﴾

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٠﴾

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا

تَتَّقُونَ ﴿٦١﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿٦٢﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ

أَجْرِي إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٣﴾

أَتَأْتُونَ الذَّكَرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾

وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ

أَزْوَاجِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿٦٥﴾

قَالُوا لَيْسَ لَكَ تَنْتَهُ يُلُوطُ لَتَكُونَنَّ

مِنَ الْمُخْرَجِينَ ﴿٦٦﴾

قَالَ إِنِّي لَعَلِمْتُكَ مِنَ الْقَالِينَ ﴿٦٧﴾

49) లూ'త్ ('అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 11:69-83 లూ'త్ ('అ.స.) ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) యొక్క సోదరుడైన హారాన్ బిన్-అజర్ కుమారుడు. అతను కూడా ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) జీవిత కాలంలోనే ప్రవక్తగా ఎన్నుకొనబడి, సోడోమ్ మరియు గోమొర్రాహ్ ప్రాంతాలకు పంపబడ్డారు. అవి జోర్డాన్లో మృత సముద్ర (Dead Sea), ప్రాంతంలో ఉండేవి.

50) మొదటిసారిగా చరిత్రలో స్త్రీలను విడిచి, పురుషులు - పురుషులతో రతిక్రీడ (సంబోగం) వేరే ప్రారంభించారంటారు. ఆనగరం పేరట, ఆక్రీయ ఈనాటికీ సోడోమ్ (Sodomy) అనబడుతోంది. ఈ కాలపు పశ్చిమదేశాలలో పరస్పర అంగీకారంతో చేసే సోడోమ్, లిస్పనిస్క (Lesbianism) మరియు స్త్రీ పురుషుల వ్యభిచారాలు చట్టప్రకారం నేరంకావు. ఈ సమాజం ఎటుపోతోంది?

169. (ఇలా ప్రార్థించాడు): "ఓ నా ప్రభూ! నన్నూ మరియు నా కుటుంబం వారినీ వీరి చేష్టల నుండి కాపాడు."

170. కావున మేము అతనిని మరియు అతని కుటుంబం వారినందరినీ కాపాడాము -

171. వెనుక ఉండి పోయిన వారిలో కలసి పోయిన ముసలామె తప్ప! ⁵¹

172. ఆ తరువాత, మిగతా వారినీ నిర్మూలించాము.

173. వారిపై వర్షాన్ని కురిపించాము. అది (ముందు) హెచ్చరించబడిన వారిపై (కురిపించ బడ్డ) అతి భయంకరమైన వర్షం. ⁵²

174. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలామంది విశ్వసించడం లేదు.

175. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయన, సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

176. వనవాసులు (అ'య్ కహ్ వాసులు) సందేశ హరులను అసత్యవాదులని తిరస్కరించారు. ⁵³

177. షు'బబ్ వారిలో ఇలా అన్నాడు: "ఎమీ? మీకు ధైవబీతి లేదా? ⁵⁴

178. "నిశ్చయంగా, నేను మీవద్దకు పంపబడిన, విశ్వసనీయుడనైన సందేశహరుడను.

179. "కావున మీరు అల్లాహ్ యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి!

رَبِّ نَجَّيْنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ﴿٥١﴾

فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿٥٢﴾

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿٥٣﴾

ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ ﴿٥٤﴾

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا ۖ فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنذِرِينَ ﴿٥٥﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٦﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٥٧﴾

كَذَّبَ أَصْحَابُ الْمِرْثَلِيِّ ﴿٥٨﴾

إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿٥٩﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿٦٠﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا

51) ముసలామె అంటే లూ'త్ (అ.స.) భార్య. ఆమె సత్య-తిరస్కారి. ఆమె అదే ప్రాంత వాసి. చూడండి, 7:83, 11:81, 27:57, 29:32-33 మరియు 66:10.

52) చూడండి, 11:82-83.

53) అ'య్ కహ్ వాసులు అంటే, అడవి వాసులు. మద్యంను కొంటూరలో ఉన్న అడవి ప్రాంతం అ'య్ కహ్ అనబడుతుందని కొందరి అభిప్రాయం. మరికొందరి అభిప్రాయం ఇలా ఉంది: అ'య్ కహ్ అంటే ఒకపెద్ద చెట్టు అది మద్యంను కొంటూరలో ఉంది. దాని వాసులు ఆ చెట్టును ఆరాధించే వారు. షు'బబ్ (అ.స.) మద్యం వాసులు. కావున అతను మద్యం వాసుల శోదరుడు అని పేర్కొనబడ్డారు. చూడండి, 7:85. వారు ఈ రెండు ప్రాంతాలలో ధర్మప్రచారం చేశారు. (ఇబ్నె-కసీర్).

54) చూడండి-7:85 మరియు షు'బబ్ (అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 11:84-95.

180. "నేను దానికొరకు మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలం అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం సర్వలోకాల ప్రభువు వద్దనే ఉన్నది. (5/8)

181. * "మీరు (ఇచ్చినపుడు) సరిగ్గా కొలిచి ఇవ్వండి. నష్టపరిచేవారిలో చేరకండి!

182. "త్రాసుతో సరిసమానంగా తూచండి.

183. "ప్రజలకు వారి వస్తువులను తగ్గించి ఇవ్వకండి. భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తిస్తూ దౌర్జన్యపరులుగా ప్రవర్తించకండి.⁵⁵

184. "మిమ్మల్ని మరియూ మీకు పూర్వం గతించిన తరాల వారిని సృష్టించిన ఆయన (అల్లాహ్) యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి."⁵⁶

185. వారన్నారు: "నిశ్చయంగా, నివు మంత్ర జాలంతో వశపరచుకోబడ్డావు!

186. "నివు కేవలం మా వంటి ఒక మానవుడవు మాత్రమే! నిశ్చయంగా, మేము నిన్ను అసత్య-వాదులలో ఒకనిగా పరిగణిస్తున్నాము!

187. "నివు సత్యవంతుడవే అయితే ఆకాశం యొక్క ఒక తునకను మాపై పడవేయి."

188. (ఘ'ఐబ్) అన్నాడు: "మీరు చేసేది నా ప్రభువుకు బాగా తెలుసు!"

189. కాని, వారు అతనిని అసత్యవాదుడని తిరస్కరించారు, కావున, వారిపై చాయాకృత ఉపద్రవం (మేఘాల శిక్ష) వచ్చిపడింది. నిశ్చయంగా అదొక భయంకరమైన దినపు శిక్ష!⁵⁷

190. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలామంది విశ్వసించటం లేదు.

191. మరియూ నిశ్చయంగా, ని ప్రభువు కేవలం ఆయనే, సర్వ శక్తిమంతుడు, అపార

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۚ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٥﴾
 أَوْفُوا الْكَيْلَ ۖ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴿٥٦﴾
 وَزِنُوا بِالْقِسْطِ أَسْمًا الْمُسْتَقِيمِ ﴿٥٧﴾
 وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ ۖ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٥٨﴾
 وَاتَّقُوا الذِّبْيَ خَلْقَكُمْ ۖ وَالْجِبِلَّةَ الْأُولَىٰ ﴿٥٩﴾
 قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿٦٠﴾
 وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا ۖ وَإِنْ نُنْظَنُكَ لَكِنِ الْكَذِبِينَ ﴿٦١﴾
 فَأَسْبِطْ عَلَيْنَا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ ۖ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦٢﴾
 قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٣﴾
 فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابٌ يَوْمِ الظُّلَّةِ ۖ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٦٤﴾
 إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٦٥﴾
 وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٦﴾

55) చూడండి, 7:86.
 56) జబిలతున్: అంటే చాలామంది లేక పెద్ద వర్ణం అని అర్థం.
 57) ఘ'ఐబ్ ('అ.స.) తెగవారి మీద మూడు రకాల శిక్షలు వచ్చాయి. 7:91లో భూకంపం, 11:94లో భయంకర ధ్వని, మరియూ ఇక్కడ మేఘాల, రాళ్ళ వర్షపు శిక్ష అని, పేర్కొనబడ్డాయి. అంటే మూడురకాల శిక్షలు ఒకేసారి వచ్చాయన్నమాట. (ఇబ్నె-కసీర్).

కరుణాప్రదాత.⁵⁸

192. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది సర్వలోకాల ప్రభువు అవతరింపజేసిన (గ్రంథం).

193. దీనిని నమ్మదగిన ఆత్మ (రూ'హుల్ అమీన్) అవతరింపజేశాడు; ⁵⁹

194. నీ హృదయం మీద, నీవు హెచ్చరిక చేసేవారిలో చేరిపోవాలని;

195. స్పష్టమైన అరబ్బీ భాషలో! ⁶⁰

196. నిశ్చయంగా, దీని (ప్రస్తావన) పూర్వ దివ్యగ్రంథాలలో ఉంది. ⁶¹

وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٨﴾

نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿٥٩﴾

عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿٦٠﴾

بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ ﴿٦١﴾

وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٢﴾

58) దీనితో ఏడుగాడలు ముగుస్తున్నాయి. అన్నితరాల ప్రజలలో ఒకేవిధమైన లక్షణాలు, స్వభావాలు ఉన్నాయి. వారంతా తమ సందేశహారుల సత్యసందేశాన్ని తిరస్కరించి వారిపై దౌర్జన్యాలు చేశారు. తమ తండ్రి-తాతల ధర్మాలను అవలంబించారు. 'నీ ప్రభువు శిక్షను తీసుకురా,' అన్నారు. చివరకు వారిపై శిక్ష అవతరింపజేయబడి నాశనం చేయబడ్డారు. వారి పరలోక శిక్ష నరకమే. ప్రతికాలంలో కూడా చాలా మట్టుకు పేదవారూ, తక్కువ ఆర్థిక, సామాజిక స్థానాలకు చెందినవారే ప్రవక్తలను ముట్టముదట అనుసరించారు. అందుకే స్వర్గంలో ఎక్కువగా ఇలాంటివారే ఉంటారు.

59) ఏ విధంగానైతే పూర్వపు దైవప్రవక్తల మీద జబ్బీల్ ('అ.స.) ద్వారా దివ్యజ్ఞానం అవతరింప జేయబడిందో, అదే విధంగా ము'హమ్మద్ ('స'అస) వైన కూడా ఈఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయ బడింది. అతను నిరక్షరాస్యుడయినా, పూర్వప్రవక్తల గాథలు వినిపించటమే ఖుర్ఆన్ దివ్య వతరణకు నిదర్శనం. అర్-రూ'హుల్ అమీన్: నమ్మదగిన ఆత్మ, అంటే జబ్బీల్ ('అ.స.).

60) చూడండి 14:4 ఇతర 'అరబ్ ప్రవక్తలు ఇస్మా'యీల్, హలాద్, 'సాలి'హ్ మరియు ఘ'బజ్ 'అల్లైహిముస్సలామ్లు. హీబ్రూ మరియు అరబ్బీ ప్రాచీన 'అరబ్బీ భాషలో! ఇతర దివ్య గ్రంథాలు ఆయా సంఘాలవారికొరకు అవతరింపజేయబడిఉండెను. 'అరబ్బీభాషలో ఉన్న ఈ ఖుర్ఆన్ చివరి దివ్యగ్రంథం మరియు ఆధునిక కాలంలో వచ్చింది. ఇప్పుడు భూగోళమంతా ఒక గ్లోబల్ విల్డెజ్ గా మారపోయింది, కాబట్టి ఈ ఖుర్ఆన్ సర్వలోకాలవారికి మార్గదర్శినిగా చివరి దివ్యగ్రంథంగా పంపబడింది. చూడండి, 7:158 మరియు 25:1. ఈ ఖుర్ఆన్ >1400 సంవత్సరాలు గడిచినా దాని అసలు రూపంలో ఉండి, అందులో ఏ ఒక్క అక్షరపు మార్పు కూడా లేకుండా భద్రపరచబడింది. ఇది అల్లాహ్ (సు.త.) వాగ్దానం. అల్లాహ్ (సు.త.) ఇష్టంలో ఇది ఇప్పుడు ప్రపంచంలోని వివిధ భాషలలో అనువాదం చేయబడుతోంది. అల్లాహ్ (సు.త.) అనుగ్రహంతో సత్యాన్ని అర్థంచేసుకోగల వారు, దీనిని అర్థంచేసుకొని, సత్య-ధర్మాన్ని (ఇస్లాము) స్వీకరించి శాశ్వతంగా స్వర్గవాసానికి అర్హులయ్యే మార్గాన్ని అవలంబిస్తున్నారు.

61) ఈ ప్రస్తావన కొరకు చూడండి, 2:42 మరియు ద్వితీయోపదేశ కాండము-(Deuteronomy), 18:15,18 మరియు యోహాను-(John), 14:16.

197. ఇస్రాయిల్ సంతతి వారిలోని విద్వాంసులు ⁶² ఈ విషయాన్ని ఒప్పుకోవటం వారికొక సూచనగా సరిపోదా?

198. ఒకవేళ మేము దీనిని 'అరబ్ కాని వానిపై అవతరింపజేసి ఉంటే!

199. అతను దానిని, వారికి చదివి పనిపించినా వారు దానిని విశ్వసించేవారు కారు. ⁶³

200. ఈ విధంగా, మేము దీనిని (తీర్మానాన్ని) అపరాధుల హృదయాలలోనికి దిగిపోయేలా చేశాము.

201. కఠిన శిక్షను చూడనంత వరకు వారు దీనిని విశ్వసించరు.

202. అది వారికి తెలియకుండానే అకస్మాత్తుగా వచ్చిపడుతుంది.

203. అప్పుడు వారంటారు: "ఏమీ? మాకు కొంత వ్యవధి ఇవ్వబడుతుందా?" ⁶⁴

204. ఏమీ? మా శిక్ష శీఘ్రంగా రావలెనని వారు కోరుతున్నారా? ⁶⁵

205. చూశావా? మేము కొన్ని సంవత్సరాలు వారికి (ఈ జీవితంలో) సుఖ-సంతోషాలతో గడపే వ్యవధి నిచ్చినా!

206. తరువాత వాగ్దానం చేయబడినది (శిక్ష) వారిపైకి వచ్చినపుడు;

207. వారు అనుభవిస్తూ ఉండిన సుఖ-సంతోషాలు వారికేమీ పనికిరావు. ⁶⁶

208. మరియు - హెచ్చరిక చేసే వారిని (ప్రవక్తలను) పంపనిదే - మేము ఏ నగరాన్ని కూడా నాశనం చేయలేదు!

أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ أَنْ يَأْعِلَّمَهُ عُلَمَاءُ
بَنِي إِسْرَائِيلَ ۖ

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ ۖ

فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ ۖ

كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ

الْمُجْرِمِينَ ۖ

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّىٰ يَرُوا الْعَذَابَ

الْأَلِيمَ ۖ

فَيَأْتِيهِمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۖ

فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنظَرُونَ ۖ

أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ۖ

أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ۖ

ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ ۖ

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَسْتَعْتُونَ ۖ

وَ مَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَا

مُنذِرُونَ ۗ

62) ఉదాహరణకు: 'అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నె-సల్లాం, క'అబ్ ఇబ్నె మాలిక్ మరియు ఇతర మదీనహ్ యూద్విద్వాంసులు ఈ విషయం తెలుసుకొని ఇస్లాం స్వీకరించారు. ఈరోజువరకుకూడా ఎంతో మంది యూద్ మరియు క్రైస్తవ విద్వాంసులు ఈవిషయం తెలుసుకొని ఇస్లాం స్వీకరిస్తున్నారు.

63) చూడండి, 41:44.

64) శిక్ష వచ్చిన తరువాత వ్యవధి ఇవ్వబడదు మరియు అప్పుడు చేసే పశ్చాత్తాపం కూడా అంగీకరించబడదు. చూడండి, 23:85.

65) ఈ శిక్ష కోరిన దానికి చూడండి, 6:57 మరియు 8:32.

66) చూడండి, 2:96.

209. హితబోధ నివ్వటానికి; మేము ఎన్నడూ అన్యాయస్థులముగా ప్రవర్తించ లేదు. ⁶⁷
210. మరియు దీనిని (ఈ దివ్యగ్రంథాన్ని) తీసుకొని క్రిందికి దిగిన వారు ఖై'తానులు కారు.
211. మరియు అది వారికి తగినది కాదు; వారది చేయలేరు.
212. వాస్తవానికి, వారు దీనిని వినకుండా దూరంగా ఉంచబడ్డారు.
213. కావున అల్లాహ్‌తో పాటు మరొక ఆరాధ్య దైవాన్ని వేడుకోకు, అలాచేస్తే నీవు కూడా శిక్షింపబడే వారిలో చేరిపోతావు.
214. మరియు నీ దగ్గరి బంధువులను హెచ్చరించు;
215. విశ్వాసులలో నిన్ను అనుసరించే వారిపై నీ కనికరపు రెక్కలను చాపు. ⁶⁸
216. ఒకవేళ వారు నీపట్ల అవిధేయత చూపితే వారితో అను: "మీరు చేసే కార్యాలకు నేను బాధ్యుడను కాను."
217. మరియు ఆ సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత మీద నమ్మకం ఉంచుకో!
218. ఆయన నీవు నిలిచినపుడు, నిన్ను చూస్తున్నాడు. ⁶⁹
219. మరియు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేసే వారితో, నీ రాక పోకడలను కూడా!
220. నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.
221. ఖై'తాన్లు ఎవరిపై దిగుతారో నేను మీకు తెలుపనా?
222. వారు అసత్యవాదులైన పాపాత్ములపై దిగుతారు;

ذُرِّيٍّ ۖ وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٦٧﴾
 وَمَا تَنْزَلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ ﴿٦٨﴾
 وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٦٩﴾
 إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعَزُونَ ﴿٧٠﴾
 فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونُ
 مِنَ الْمَعذُوبِينَ ﴿٧١﴾
 وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٧٢﴾
 وَاحْفَظْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ
 الْهُومِ مِينِينَ ﴿٧٣﴾
 فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا
 تَعْمَلُونَ ﴿٧٤﴾
 وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٧٥﴾
 الَّذِي يَرِيكَ جِئِن تَقْوَمُ ﴿٧٦﴾
 وَتَقَلِّبَكَ فِي السُّجْدَيْنِ ﴿٧٧﴾
 إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾
 هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَىٰ مَنْ تَنْزَلُ
 الشَّيَاطِينُ ﴿٧٩﴾
 تَنْزَلُ عَلَىٰ كُلِّ آفَاكٍ أَثِيمٍ ﴿٨٠﴾

67) చూడండి, 6:131, 15:4, 20:134, 17:15, 28:59 అల్లాహ్ (సు.త.), హెచ్చరిక చేయటానికి ప్రవక్తలను పంపనిదే ఏ సమాజాన్ని కూడా నాశనం చేయలేదు.
 68) చూడండి, 17:24.
 69) కొందరు వ్యాఖ్యాతలు: "నీవు నమాజ్‌లో నిలిచినప్పుడు." అని, అంటారు.

223. గాలి వార్షలను చెవులలో ఊదుతారు; ⁷⁰
మరియు వారిలో చాలా మంది అసత్యవాదులే!

224. మరియు మార్గభ్రష్టులే కవులను
అనుసరిస్తారు. ⁷¹

225. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా
వారు (కవులు) తమ కవిత్యంలో ప్రతి విషయాన్ని
ఉద్దేశరహితంగా (ప్రశంసిస్తూ) ఉంటారని; ⁷²

226. మరియు నిశ్చయంగా, వారు తాము
ఆచరించని దానిని చెప్పుకుంటారని;

227. కాని, (వారిలో) విశ్వసించి, సత్కార్యాలు
చేస్తూ, అల్లాహ్ ను అమితంగా స్మరించే వారూ
మరియు - తమకు అన్యాయం జరిగినప్పుడే -
ప్రతీకారచర్య తీసుకునేవారుతప్ప! ⁷³
అన్యాయం చేసేవారు తమ పర్యవసానం ఏమిటో
త్వరలో తెలుసుకోగలరు. (3/4)

يُلْقُونَ السَّبْعَ وَ أَكْتَرُهُمْ
كَذِبُونَ ﴿٧٠﴾
وَ الشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ﴿٧١﴾
أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ ﴿٧٢﴾
وَ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٣﴾
إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ
ذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ
بَعْدِ مَا ظَلَمُوا ۗ وَ سَيَعْلَمُ الَّذِينَ
ظَلَمُوا أَيَّ مَقْلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴿٧٤﴾

- 70) అంటే ఆ సైతానులు తమను వినేవారి చెవులలో వినీవినని బూటకపు మాటలను ఊదుతారు.
- 71) చూడండి, 36:69. ఆ కాలపు కొందరు 'అరబ్బులు ఈ ఖుర్రాన్ ను ముహమ్మద్ ('స'అస) రచించిన కవితగా అపోహపడ్డారు. అందుకే ఈ ఆయత్ లో కవులను అనుసరించేవారు మార్గ భ్రష్టులని అల్లాహ్ (సు.త.) విశదీకరించాడు. ఈ ఖుర్రాన్ దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) కాబట్టి ఖుర్రాన్ లో: "దీనివంటి ఒక్క సూరహ్ నయినా మీరంతా కలిసి రచించి తీసుకురండి." అని సవాలు (Challenge)చేయబడింది. కానీ ఇంతవరకు ఎవ్వరు కూడా దానిని పూర్తిచేయలేక పోయారు.
- 72) కవులు చాలా మట్టుకు ఊహాగానాలే చేస్తుంటారు. కాబట్టి కవిత్యంలో స్వవిరుద్ధమైన వ్యాఖ్యానాలు ఉంటాయి. వారి వివరణ లక్ష్యంలేనిది, బ్రమింపజేసింది. కాని ఖుర్రాన్ మానవులను సత్యమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేయటానికి అవతరింపజేయబడింది. అల్లాహ్ (సు.త.), మానవుని సృష్టికర్త అవతరింపజేసిన మానవుని యొక్క నిర్దేశక గ్రంథమే (Opation Manual) ఈ ఖుర్రాన్. ఇది మానవునికి మార్గదర్శిని.
- 73) ఇక్కడ ఆకవులకే, కవిత్యం చేసే అనుమతి ఇవ్వబడింది, ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో మరియు అల్లాహ్ (సు.త.)ను అమితంగా స్మరిస్తారో మరియు ఊహాగానాలు చేయక సత్యాధారంపై కవిత్యంచేస్తారో! ఉదాహరణకు: 'హస్సాన్ బిన్ సాబిత్ (ర'ది.అ.), తన కవిత్యంతో సత్య-తిరస్కారుల కవిత్యానికి తగిన జవాబు ఇచ్చేవారు. ధైవప్రవక్త ('స'అస) అతనితో అనేవారు: 'ఈ సత్య-తిరస్కారులకు జవాబివ్వు, జిబ్రీల్ (అ.స.) నీకు లోడ్పడు గాజీ!' ('స'హీహ్ బు'ఖారీ). దీనితో వ్యక్తమయ్యేది ఏమిటంటే సత్య-తిరస్కారులకు జవాబివ్వుటానికి, సత్యాధారంగా చేసే కవిత్యం మరియు సత్యాన్ని, లోహీద్ ను మరియు సున్నతను స్థాపించటానికి చేసే కవిత్యం ధర్మసమ్మతమైనదే! ***

27. సూరహ్ అన్-నమ్ఫ్

سُورَةُ النَّعْلِ

నమ్లున్: చీమలు. ఈ సూరహ్ లో చీమల సంభాషణ పేర్కొనబడింది కావున దీనికి ఈ పేరు ఇవ్వబడింది. ఇది 18వ ఆయత్ లో ఉంది. దీని మరొక పేరు 'తానీన్' ఇది మొదటి ఆయత్ లో ఉంది. ఇందులో 93 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్ 26వ సూరహ్ తరువాత మద్య మక్కహ్ కాలంలో అవతరింపజేయబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * 'తానీన్' ఇవి దివ్యఖుర్ఆన్ ఆయతులు మరియు ఇది ఒక స్పష్టమైన గ్రంథము. ¹

2. ఇవి విశ్వాసులకు మార్గదర్శకత్వంగానూ మరియు శుభవార్తలు ఇచ్చేవిగానూ ఉన్నాయి.

3. ఎవరైతే నమూజ్ స్థాపిస్తారో మరియు విధిదానం ('జకాత్) ఇస్తారో మరియు పరలోక జీవితాన్ని నమ్ముతారో!

4. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే పరలోక జీవితాన్ని విశ్వసించరో, వారికి మేము వారి చెష్టను ఆకర్షణీయమైనవిగా చేశాము. అందువల్ల వారు అందులవలె దారి తప్పి తిరుగుతూ ఉంటారు. ²

5. ఇలాంటి వారికి చెడ్డ శిక్ష ఉంది. మరియు చివరకు వారే అందరికంటే ఎక్కువగా నష్టపడవారు.

6. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా నీవు ఈ ఖుర్ఆన్ ను, మహా వివేకవంతుడు, సర్వజ్ఞుడు అయిన (అల్లాహ్) నుండి పొందు తున్నావు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
طَسَّ ۖ تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ
مُبِينٍ ۝
هُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ۝
الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ۝
إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا
لَهُمْ أَعْمَالَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ ۝
أُولَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَ
هُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْآخْسَرُونَ ۝
وَإِنَّكَ لَتَلْقَى الْقُرْآنَ مِنْ لَدُنْ
حَكِيمٍ عَلِيمٍ ۝

1) ఇటువంటి ఆయత్ కొరకు చూడండి, 12:1.

2) పరలోక జీవితాన్ని నమ్మనివారు తమ భౌతిక మరియు ఆర్థికలాభాలకే ప్రాధాన్యతనిస్తారు. కాబట్టి వారికి వారి దుష్టచేష్టలు ఆకర్షణీయమైనవిగా కనిపిస్తాయి. దానివల్ల వారు మరింత మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిపోతారు. జ్ఞాతులకు మరియు మానవులకు, సత్యా-సత్యాలనూ, మంచి-చెడులనూ గుర్తించే విచక్షణా శక్తి ఇవ్వబడింది కాబట్టి వారు తమ కర్మలకు తామే భాద్యులవుతారు. అల్లాహ్ (సు.త.) తనను తాను సరిదిద్దుకోవటానికి ప్రయత్నించేవానికే సన్మార్గం చూపుతాడు. మరియు బుద్ధిపూర్వకంగా దుర్మార్గాన్ని అవలంబించేవాడిని, వాడి దుర్మార్గంలో వదలుతాడు. చూడండి, 2:7.

7. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) మూసా తన ఇంటి వారితో: "నిశ్చయంగా, నాకు ఒక అగ్ని కనిపిస్తోంది. ³ నేను దాని నుండి మీ వద్దకు ఏదైనా వార్తను తీసుకువస్తాను లేదా మీరు కాచుకోవడానికి మండే కొరివివైనా తీసుకువస్తాను." అని అన్నాడు.

8. కాని అతడు అక్కడికి చేరినప్పుడు ఒక ధ్వని ఇలా వినిపించింది: "ఈ అగ్నిలో ఉన్నవానికి మరియు దాని పరిసరాలలో ఉన్నవానికి శుభాలు కలుగుగాక! సర్వ లోకాలకు ప్రభువైన అల్లాహ్ సర్వలోపాలకు అతీతుడు.

9. "ఓ మూసా! నిశ్చయంగా ఆయన, అల్లాహ్ ను నేనే! సర్వ శక్తిమంతుడను, మహా వివేకవంతుడను.

10. "నీ చేతికర్రను పడవేయి!" అతను దానిని (పడవేసి) చూశాడు. అది పామువలె కదల సాగింది. ⁴ అతడు వెనుదిరిగి చూడకుండా పరుగెత్తసాగాడు. (అల్లాహ్ అన్నాడు): "ఓ మూసా! భయపడకు ⁵ నిశ్చయంగా, నా సన్నిధిలో సందేశహారులకు ఎలాంటి భయం ఉండదు.

11. "కాని ఎవడైనా తప్పుచేస్తే తప్ప! ఆ తరువాత అతడు దానికి బదులుగా మంచి పనులు చేస్తే! ⁶ నిశ్చయంగా, నేను క్షమించే వాడను, కరుణాప్రదాతను.

12. "ఇక నీ చేతిని నీ చంకలో (జేబులో) పెట్టి (తీయి), అది ఎలాంటి లోపంలేకుండా తిల్లగా (ప్రకాశస్తూ) బయటికివస్తుంది. ⁷ ఈ లోమ్మిది

إِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِأَهْلِهِ إِنِّي آنَسْتُ نَارًا
سَاتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ بَشِيرٍ
بِشَهَابٍ قَبَسٍ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ①

فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي
النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا ۗ وَسُبْحَانَ اللَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ ②

يُوسَىٰ إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ③

وَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَلََمَّا رَأَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا
جَانٌّ وَلَّىٰ مُدَبِّرًا ۗ وَلَمْ يُعَقِّبْ
يُوسَىٰ لَا تَخَفْ إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَىٰ
الْمُرْسَلُونَ ④

إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ
سُوِّ فَإِنِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ ⑤

وَ ادْخُلْ يَدَاكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ
بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ ۗ فِي تِسْعِ آيَاتٍ

3) చూడండి, 20:10.

4) చూడండి, 20:17-21.

5) దీనిలో తెలిసేదేమిటంటే ప్రవక్తలకు అగోచర జ్ఞానముండదు. వారుకూడా సాధారణ మానవులవలె భయపడవచ్చు!

6) ఒకడు పాపం చేసి, దాని తరువాత హృదయపూర్వకంగా పశ్చాత్తాపపడి క్షమాభిక్ష వేడుకుంటే అల్లాహ్ (సు.త.) అతనిని క్షమించవచ్చు! బహుశా మూసా ('అ.స.) వల్ల అనుకోకుండా జరిగిన ఫిరోహెన్ జాతివాని హత్య గురించి ఈ ఆయత్ చెబుతోంది. చూ. 28:15-17.

7) చూడండి, 7:108.

అద్భుత సూచనలు (అయాత్) తీసుకొని నీవు ఫిర్జాన్ మరియు అతనిజాతివారి వద్దకు వెళ్ళు.⁸ నిశ్చయంగా వారు అవిధేయులై పోయారు!"

13. కాని వారి ముందుకు మా ప్రత్యక్ష సూచనలు వచ్చినపుడు వారు: "ఇది స్పష్టమైన మాయాజాలమే!" అని అన్నారు.⁹

14. మరియు వారి హృదయాలు వాటిని అంగీకరించినా వారు అన్యాయంగా అహంకారంతో తిరస్కరించారు. ఇక చూడు ఆ దౌర్జన్యపరుల గతి ఏమయి పోయిందో!

15. మరియు వాస్తవంగా, మేము దావూద్ మరియు సులైమాన్లకు జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాము.¹⁰ వారిద్దరు అన్నారు: "విశ్వాసులైన తన అనేక దాసులలో, మా ఇద్దరికీ ఘనతను ప్రసాదించిన ఆ అల్లాహ్‌యే సర్వ స్తోత్రాలకు అర్హుడు!"

16. మరియు సులైమాన్, దావూద్ కు వారసుడయ్యాడు.¹¹ మరియు అతను (సులైమాన్) అన్నాడు: "ఓ ప్రజలారా! మాకు పక్షుల భాష నేర్పబడింది. మరియు మాకు ప్రతివస్తువు ఒసంగబడింది. నిశ్చయంగా, ఇది ఒక స్పష్టమైన (అల్లాహ్) అనుగ్రహమే!"

17. మరియు సులైమాన్ కొరకు జన్నాతుల,¹² మానవుల మరియు పక్షుల సైన్యాలు సమీకరింపబడి ఉండేవి. తరువాత వాటిని తమతమ స్థానాల ప్రకారం వరుసలలో పెట్టి (బయలుదేరారు)!

18. చివరకు వారు చీమల లోయకు (కనుమకు) చేరుకున్నప్పుడు ఒక చీమ ఇలా అన్నది: "ఓ చీమలారా! మీరు మీ ఇంట్లలోకి

إِلَى فِرْعَوْنَ وَ قَوْمِهِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَسِيقِينَ ۝

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ۝

وَ جَحَدُوا بِهَا وَ اسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَ عُتُوًّا ۖ فَأَنْظِرْ كَيْفَ

كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ۝

وَ لَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَ سُلَيْمَانَ عِلْمًا ۖ وَ قَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ۝

وَ وَرَثَ سُلَيْمَانَ دَاوُدَ وَ قَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عَلِمْنَا مَنَاطِقَ الطَّيْرِ وَ أَوْتَيْنَا

مِنْ كُلِّ شَيْءٍ ۖ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ۝

وَ حَشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودَهُ مِنَ الْجِنَّ وَ الْإِنْسِ وَ الطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ۝

حَتَّىٰ إِذَا تَوَّأا عَلَىٰ وَادِ النَّبْلِ ۖ قَالَتْ نَمَلَةٌ يُأْتِيهَا النَّبْلُ ادْخُلُوا مَسَكِنَكُمْ

8) ఆ లోమ్మిది అద్భుత సంకేతాల కొరకు చూడండి, 17:101.

9) చూడండి, 10:76.

10) జ్ఞానం: అల్లాహ్ (సు.త.) తన ప్రవక్తలకు ప్రసాదించే గొప్ప బహుమానం.

11) అంటే ప్రవక్తపదవియొక్క వారసత్వం. ఎందుకంటే దావూద్ (అ.స.)కు ఇతర కుమారులు ఉండిరి. కాని వారు ప్రవక్తలుకాలేదు. ప్రవక్త (అ.స.)లు వదలిపోయిన ధనసంపత్తులు 'సదఖ' అంటే దానాలుగా పరిగణింపబడతాయి. ('స'హీహ్ బుఖారీ).

12) ఖుర్ఆన్ అవతరణాక్రమంలో 114:6లో మొదటిసారి జన్నాతుల పేరు వచ్చింది.

ప్రవేశించండి, లేకపోతే సుల్తమాన్ మరియు అతని సైనికులు - వారికి తెలియకుండానే - మిమ్మల్ని నలిపివేయవచ్చు!"¹³

19. (సుల్తమాన్) దాని మాటలకు చిరునవ్వు నవ్వి ఇలా అన్నాడు: "ఓ నా ప్రభూ! నీవు నన్ను - నాకూ మరియు నా తల్లి-దండ్రులకు చూపిన అనుగ్రహాలకు - కృతజ్ఞత తెలిపేవానిగా¹⁴ మరియు నీకు నచ్చే సత్కార్యాలు చేసేవానిగా, ప్రోత్సాహపరచు. మరియు నన్ను నీ కారుణ్యంతో సద్వర్తనలైన నీ దాసులలో చేర్చుకో!"¹⁵

20. మరియు (ఒక రోజు) అతను పక్షులను పరిశీలిస్తూ ఇలా అన్నాడు: "ఏమిటి నాకు వడ్డంగి పిట్ట (హుద్-హుద్) కనిపించడం లేదే! అది ఎటు అదృశ్యమై పోయింది?"

21. "నేను దానిని కఠినంగా శిక్షిస్తాను. లేదా దానిని కోసివేస్తాను, అది నాకు సరైన కారణం చూపితేనే తప్ప!"

22. ఆ తరువాత ఎంతో సేపు గడవక ముందే అది వచ్చి ఇలా అన్నది: "నీకు తెలియని విషయముకంటే నేను తెలుసుకొని వచ్చాను. నేను సబా'ను గురించి ఒక నమ్మకమైన వార్తను నీ కొరకు తెచ్చాను."¹⁶

لَا يَحِطُّ بِكُمْ سُلَيْمٰنُ وَ جُنُوْدُهٗ ۙ وَ هُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ۝

فَتَبَسَّ مَ ضَاحِكًا مِّنْ قَوْلِهَا وَ قَالَ رَبِّ اَوْزِعْنِيْ اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِيْ اَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَ عَلٰى وَاٰلِئِيَّ وَ اَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَ اَدْخِلْنِيْ بِرَحْمَتِكَ فِيْ عِبَادِكَ الصّٰلِحِيْنَ ۝

وَ تَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا اَرٰى

الْهُدٰى هٰذَا اَمْرًا كَانَ مِنَ الْغٰلِبِيْنَ ۝

لَا اَعْدٰى بَيْنَهُ عَدَاۤىٔا شَدِيْدًا اَوْ لَا اَذْبَحٰنَهٗ

اَوْ لِيَاۤىٔتِيْ بِسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ۝

فَمَكَثَ غٰوِبًا وَ بَعِيْدًا فَقَالَ اَحْطٰتْ بِمَا

لَمْ تُحِطْ بِهٖ وَ جِئْتُكَ مِنْ سَبَآءٍ بِنَبَاٍ

بَيِّنٍ ۝

13) దీనిలో వ్యక్తమయ్యేది ఏమిటంటే సుల్తమాన్ (అ.స.)కు పశు-పక్షుల భాషలు అర్థమయ్యేవి. కాని అతనికి అగోచరజ్ఞానం లేదు. అల్లాహ్ (సు.త.) తప్ప మరెవ్వరికీ అగోచరజ్ఞానముండదు. ఈ విషయం ముందు రాబోయే వడ్డంగిపిట్ట కథవల్ల తెలుస్తోంది.

14) చూడండి, 38:31-33.

15) దీనిలో వ్యక్తమయ్యేది ఏమిటంటే సద్వర్తనలైన విశ్వాసులకే స్వర్గం లభిస్తుంది. మరియు ఎవడు కూడా అల్లాహ్ (సు.త.) అనుగ్రహం లేనిదే స్వర్గంలో ప్రవేశించలేడు. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'మీరు సన్మార్గం మీద మరియు సత్యం మీద ఉండండి. మరియు జ్ఞాపకముంచుకోండి. ఏవ్యక్తి కూడా కేవలం తన సత్కార్యాల వల్లనే స్వర్గాన్ని పొందలేడు.' అప్పుడు అనుచరు (ర'ది. 'అన్లుమ్)లు అన్నారు: 'ఓ సందేశహరుడా ('స'అస)! మీరు కూడానా?' అతను జవాబిచ్చారు: 'అవును నేను కూడా! అల్లాహ్ (సు.త.) కరుణించే వరకు నేను కూడా స్వర్గంలో ప్రవేశించలేను.' ('స. బు'ఖారీ, సం.6467, 'స. ముస్లిం, 217).

16) చూ. 34:15. సబా' ఒక ప్రఖ్యాత వ్యక్తి పేరు మీద, ఒక తెగ, ఒక పట్టణం మరియు దేశపు పేరు పెట్టబడింది. అది యమన్ ప్రాంతంలో ఉండేది. అది మ'అదిబ్ యమన్ అనే పేరుతో కూడా

23. "నిశ్చయంగా, నేను అక్కడ ఒక స్త్రీని చూశాను. ఆమె వారిపై (రాజిగా) పరిపాలన చేస్తుంది. ఆమెకు ప్రతి వస్తువు ఒసంగబడి ఉంది. ఆమె దగ్గర ఒక గొప్ప సింహాసనం ఉంది.

24. "మరియు నేను ఆమెను మరియు ఆమె జాతి వారిని అల్లాహ్ ను వదలి సూర్యునికి సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయటం చూశాను మరియు పైతాన్ వారికర్పణను, వారికి మంచిగాలోచేటట్లు చేశాడు. కావునవారినిసన్మార్గంనుండి నిరోధించాడు కాబట్టి వారు సన్మార్గం పొందలేక పోయారు.

25. "అందుకే వారు - ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ దాగివున్న వాటిని బయటికి తీసి వాడూ మరియు మీరు దాచే వాటిని మరియు వ్యక్తపరిచే వాటిని ఎరుగువాడూ అయిన - అల్లాహ్ కు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయటం లేదు.

26. "అల్లాహ్! ఆయన తప్పమరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు. ఆయనే సర్వోత్తమ సింహాసనానికి (అర్షాకు) ప్రభువు." (7/8) (సజ్జా)

27. * (సుల్తమాన్) అన్నాడు: "నీవు సత్యం పలుకుతున్నావో, లేదా అబద్ధాలాడే వారిలో చేరినవాడవో, మేము ఇప్పుడే చూస్తాము.

28. నా ఈ ఉత్తరం తీసుకొని పో! దీనిని వారివద్ద పడవేయి, తరువాత వారినుండి ఒక వైపుకు లోలగిపోయి వారేమి సమాధానమిస్తారో చూడు."

29. (రాజి) అన్నది: "ఓ నా ఆస్థాన నాయకులారా! ఇదిగో నా వైపుకు ఒక విశేషమైన ఉత్తరం వందబడింది.

30. "నిశ్చయంగా, ఇది సుల్తమాన్ దగ్గర నుండి వచ్చింది. మరియు ఇది: 'అనంత కరుణా మయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో,' ప్రారంభించ బడింది."

إِنِّي وَجَدْتُ أُمَّرَأَةً تَبْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ
مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾

وَجَدْتَهَا وَ قَوْمَهَا يَسْجُدُونَ
لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَ رَيَّنَ لَهُمُ
الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ
السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٤﴾

أَلَا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ
الْخَبَاءَ فِي السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ
يَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَ مَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
العَظِيمِ ﴿٢٦﴾

قَالَ سَنَنْظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ
الْكَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾

إِذْ هَبَّ بِكِتَابِي هَذَا فَأَلْقَاهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ
تَوَلَّى عَنْهُمْ فَانظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ إِنِّي أُلْقِيَ الْكِتَابُ
كَرِيمٌ ﴿٢٩﴾

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَ إِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣٠﴾

పిలువబడింది. ఆ సమయంలో దాని పాలకురాలు (రాజి) ఒక స్త్రీ. ఆమెపేరు బిల్కీస్ అని అంటారు. దాని రాజధాని మ'అరిబ్. వారు సూర్యుణ్ణి పూజించేవారు. (షత్త్ర్ అల్-ఖుదీర్).

31. "(ఇందులో ఇలా వ్రాయబడి ఉంది): 'నా పై ఆధిక్యతను చూపకండి. నా సన్నిధిలోకి అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు) అయిరండి.' " 17

32. (రాణి) అన్నది: "ఓ నాయకులారా! ఈ విషయంలో మీరు నాకు సలహా ఇవ్వండి. నేను ఏ విషయంలోనూ, మీరు లేనిదే ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోనె!"

33. వారిలా జవాబిచ్చారు: "మనం చాలా బలవంతులము. మరియు గొప్ప యుద్ధ నిపుణులము, కాని నిర్ణయం మాత్రం నీదే! కావున, నీవు ఏమి ఆజ్ఞాపించదలచుకున్నావో ఆలోచించు!"

34. (రాణి) అన్నది: "రాజులు ఏ దేశంలోనైనా జొరబడినప్పుడు, వారందులో కల్లోలం రేకెత్తిస్తారు మరియు అక్కడి గౌరవనీయులైన ప్రజలను అవమానపరుస్తారు. వీరు కూడా అదేవిధంగా చేయవచ్చు!"

35. "కావున నేను తప్పక, వారి వద్దకు ఒక కానుకను పంపుతాను. ఆ తరువాత నా దూతలు ఏమి జవాబు తెస్తారో చూస్తాను."

36. (రాయబారులు) సుల్తమాన్ వద్దకు వచ్చినపుడు, అతను అన్నాడు: "ఏమీ? మీరు నాకు ధన సహాయం చేయదలచారా? అల్లాహ్ నాకు ఇచ్చింది, మీకు ఇచ్చిన దానికంటే ఎంతో ఉత్తమమైనది, ఇక మీ కానుకలో మీరే సంతోషపడండి!"

37. (సుల్తమాన్ అన్నాడు): "నీవు వారి వద్దకు తిరిగి పో, మేము వారిపైకి గొప్ప సేనలలో వస్తాము. వారు వాటిని ఎదిరించజాలరు. మేము వారిని పరాభవించి అచ్చటి నుండి వెడలగొడ్తాము. మరియు వారు అవమానితులై ఉండిపోతారు."

أَلَّا تَعْلُوا عَلَيَّ وَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣١﴾

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أِفْتُونِي فِي أَمْرِي

مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّى

تَشْهَدُونَ ﴿٣٢﴾

قَالُوا نَحْنُ أَوْلُوا قُوَّةٍ وَأَوْلُوا بِأَسِ

سِدِّدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانظُرِي مَاذَا

تَأْمُرِينَ ﴿٣٣﴾

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً

أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعْرَافَ أَهْلِهَا آذِلَّةً

وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾

وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنْظُرْهُ

بِمَا يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٥﴾

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمِينَ قَالَ أَتَيْدُونَنِي

بِمَالٍ فَمَا آتَيْنِي اللَّهُ خَيْرٌ مِمَّا آتَيْتُمُ

بَلْ أَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٣٦﴾

إِزْجِعِ الْبَيْهَمَ فَلَنَاتِيَنَّهِنَّ بِجُنُودٍ لَا

قَبْلَ لَهُمْ بِهَا وَ لَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا

أَذِلَّةً وَهُمْ ضَاغِرُونَ ﴿٣٧﴾

17) సబా'వాసులు అల్లాహ్ (సు.త.)ను వదలి సూర్యుణ్ణి పూజించేవారు. (అయత్లు 24-25) కావున సుల్తమాన్ ('అ.స.) ఒక ప్రవక్త కాబట్టి వారిని అల్లాహ్ (సు.త.)కు విధేయులవటానికి ఆహ్వానించారు. (చూడండి, 44:19) ఇదేవిధంగా మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) కూడా తన కాలపు రాజులను ఇస్లాం స్వీకరించటానికి, ఆహ్వాన పత్రాలు పంపారు.

38. (తరువాత సుల్తమాన్) ఇలా అన్నాడు: "ఓ నాయకులారా! వారు అల్లాహ్ కు విధేయులై (ముస్లింలై) రాకముందే, ఆమె సింహాసనాన్ని నా వద్దకు మీలో ఎవరు తేగలరు?"

39. జన్నాతులలో బలిష్ఠుడైన ఒకడు ఇలా అన్నాడు: "నీవు నీ స్థానం నుండి లేవక ముందే నేను దానిని తీసుకువస్తాను. నిశ్చయంగా, నేను ఇలాచేసే బలంగలవాడను, నమ్మడగిన వాడను!"

40. గ్రంథజ్ఞానం గల ఒకతను ఇలా అన్నాడు: "నేను కనురెప్పపాటు కాలంలో దానిని నీ వద్దకు తేగలను!" ఆ తరువాత (సుల్తమాన్) దానిని వాస్తవంగా తనముందు పెట్టబడిఉండటాన్ని చూసి ఇలా అన్నాడు: "ఇది నా ప్రభువు అనుగ్రహం. నేను కృతజ్ఞులను చూపుదునా లేక కృతఘ్నుడ నవుదునా అనిపరీక్షించటానికి ఇలా చేయబడింది. కృతజ్ఞులను తెలిపేవాడు, నిశ్చయంగా తన మేలు కొరకే కృతజ్ఞులను తెలుపుకుంటాడు. కాని ఎవడైనా కృతఘ్నులకు పాల్పడితే, నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు స్వయంసమృద్ధుడు, పరమదాత¹⁸ (అని తెలుసుకోవాలి)."

41. (సుల్తమాన్) అన్నాడు: "ఆమె గుర్తించ లేకుండా ఆమె సింహాసనపు రూపాన్ని మార్చి వేయండి. మనం చూద్దాం! ఆమె మార్గదర్శకత్వం పొందుతుందా, లేక మార్గదర్శకత్వం పొందని వారిలో చేరిపోతుందా?"

42. ఆ తరువాత ఆమె అక్కడికి రాగానే: "ఏమి? నీ సింహాసనం ఈ విధంగానే ఉంటుందా?" అని అడగగా, ఆమె: "నిశ్చయంగా, ఇది దాని మాదిరిగానే ఉంది!" అని అన్నది. మరియు

قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي

بِعَرَشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣٨﴾

قَالَ عِفْرِيتٌ مِنَ الْجِنِّ أَنَا آتِيكَ بِهِ

قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ ۚ وَإِنِّي

عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أْمِينٌ ﴿٣٩﴾

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ

أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ

طَرْفُكَ ۚ فَلَمَّا رآه مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ

قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي

ءَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ ۚ وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا

يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي

غَنِيٌّ كَرِيمٌ ﴿٤٠﴾

قَالَ نَكُرُوا لَهَا عَرَشَهَا نَنْظُرُ

أَتَهْتَدِي أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا

يَهْتَدُونَ ﴿٤١﴾

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرَشُكِ

قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ ۚ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ

18) అల్-కరీము (43): *The Most Noble, Generous*, అత్యంత ఆదరణీయుడు, పరమదాత. *The Most Honourable, Bounteous*, దాతృత్వం, దానశీలుడు, ఔదార్యుడు, ఉదారుడు, దివ్యుడు (82:6, 96:3.) ఈ శబ్దము అల్లాహ్ (సు.త.)కే గాక, దివ్య ఖుర్ఆన్ కొరకు గూడా వాడబడింది, అల్-మజిద్ మాదిరిగా. అల్-ఇక్రామ్: కొరకు చూ. 55:27,78.

(సుల్తమాన్ అన్నాడు): "మనకు ఈమె కంటే ముందు (దివ్య) జ్ఞానం ప్రసాదించబడింది కావున మనం అల్లాహ్ కు విధేయులం (ముస్లింలం) అయ్యాము!"¹⁹

43. మరియు అల్లాహ్ ను వదిలి ఆమె ఆరాధిస్తున్నది, ఆమెను (ఇస్లాం నుండి) లోలగించింది. అందుకే! ఆమె వాస్తవానికి, సత్య-తిరస్కారులలో చేరి ఉండేది.

44. ఆమెలో: "రాజ గృహంలో ప్రవేశించు!" అని చెప్పగా! ఆమె దానిని చూసి, అదొక నీటికోలనని భావించి (తన వస్త్రాలను) పైకెత్తిగా ఆమె పక్కలు కనబడ్డాయి. అప్పుడు (సుల్తమాన్): "ఇది గాజులో నిర్మించబడిన నున్నని నేల మాత్రమే!" అని అన్నాడు. (రాణి) అన్నది: "ఓ నా ప్రభూ! నాకు నేను అన్యాయం చేసుకున్నాను. మరియు నేను సుల్తమాన్ లో పాటు సర్వలోకాల ప్రభువైన అల్లాహ్ కు విధేయతను (ఇస్లాంను) స్వీకరిస్తున్నాను."²⁰

45. మరియు వాస్తవంగా! మేము స'మూద్ జాతి వారి వద్దకు వారి సోదరుడైన 'సాలిహ్ ను: "మీరు అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి."²¹ అనే (సందేశంలో) పంపాము. కాని వారు రెండు వర్గాలుగా చీలిపోయి పరస్పరం కలహించు కోసాగారు.

46. ('సాలిహ్') అన్నాడు: "ఓ నాజాతి ప్రజలారా! మీరు సుస్థితికి ముందు దుస్థితి కొరకు ఎందుకు లోందరపెడుతున్నారు? మీరు అల్లాహ్ ను మీ తప్పులను క్షమించమని ఎందుకు వేడుకోరు? బహుశా మీరు కరుణించబడవచ్చు!"

47. వారన్నారు: "మేము నిన్నూ మరియు నీ అనుచరులను అపశకునపు సూచనలుగా పరిగ

قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿٢٧﴾

وَ صَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ

اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كُفْرِينَ ﴿٢٨﴾

قَبِيلَ لَهَا إِذْ حُلِيَ الصَّرْحُ فَلَمَّا رَأَتْهُ

حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَ كَشَفَتْ عَنْ

سَاقِيهَا قَالَتْ إِنَّهُ صَرْحٌ مُمَرَّدٌ مِنْ

قَوَارِيرٍ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي كَلِمْتُ نَفْسِي

وَ أَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ

الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ

صَالِحًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ

فَرِيقَيْنِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٣٠﴾

قَالَ يُقَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ

بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْ لَا

تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ

تُرْحَمُونَ ﴿٣١﴾

قَالُوا أَطِيعُوا بَنِيكَ وَ بِمَنْ مَعَكَ قَال

19) ఇది సుల్తమాన్ ('అ.స.) వాక్యమని ఇబ్నె-కసీ'ర్ మరియు షాకానిగారి అభిప్రాయం.

20) ఇస్లాం స్వీకరించిన తరువాత బిల్లీస్ వివాహం సుల్తమాన్ ('అ.స.)లో అయిందా లేదా అనే విషయం ఖుర్ఆన్ మరియు 'హదీస్'లలో పేర్కొనబడలేదు.

21) 'సాలిహ్' ('అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 7:73.

ణిస్తున్నాము!" ('సాలిహ్') అన్నాడు: "మీ శకునం అల్లాహ్ వద్ద ఉంది. వాస్తవానికి, మీరు పరీక్షించ బడుతున్నారు!"²²

48. మరియు ఆ నగరంలో లోమ్మిది మంది ఉండే వారు. వారు దేశంలో కల్లోలం రెకెత్తిస్తూ ఉండేవారు. మరియు ఎలాంటి సంస్కరణ చేసేవారు కాదు.

49. వారు పరస్పరం ఇలా అనుకున్నారు: "అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేసి ఇలా ప్రతిజ్ఞచేయండి.²³ మనం అతనిపై మరియు అతనిలో పాటు ఉన్న వారిపై రాత్రివేళ దాడిచేద్దాము. తరువాత అతని వారసులలో: 'మీ సంబంధీకులను వధించింది మేము చూడనేలేదు. మేము నిశ్చయంగా సత్యం పలుకుతున్నాము.' " అని అందాము.

50. మరియు ఈ విధంగా, వారు పన్నాగం పన్నారు మరియు మేము కూడా ఒక పన్నాగం పన్నాము. కాని వారికది తెలియదు.

51. ఇక చూడండి! వారి పన్నాగపు పర్యవసానం ఏమయిందో! వాస్తవానికి మేము వారిని మరియు వారి వంశం వారినందరినీ సర్వనాశనం చేశాము.

52. అవిగో వారి గృహాలు! వారు చేసిన దుర్మార్గాలకు అవి ఎలా పాడుపడి పోయాయో చూడండి. నిశ్చయంగా ఇందులో తెలుసుకునే వారికి గొప్ప సూచన ఉంది.

53. మరియు విశ్వసించి, దైవభీతి కలిగి ఉన్న వారిని మేము కాపాడాము.

54. మరియు లూ'త్ ను (జ్ఞాపకం చేసుకోండి)! అతను తన జాతివారితో ఇలా అన్నప్పుడు: "ఏమీ? మీరు బహిరంగంగా అశ్లీల కార్యాలు

طَرِكْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿٢٢﴾

وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَ لَا يُصْلِحُونَ ﴿٢٣﴾

قَالُوا اتَّقُوا بِاللَّهِ لِنُبَيِّنَهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٢٤﴾

وَمَكْرُوا مَكْرًا وَ مَكْرَنَا مَكْرًا وَ هُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٥﴾

فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَا دَمَرْنَاهُمْ وَ قَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٢٦﴾

فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾

وَ أَنْجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَ كَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾

وَ لَوْ كُنَّا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَ أَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٢٩﴾

22) చూడండి,17:13.

23) అల్లాహ్ (సు.త.) పై ప్రమాణం అంటే స'మూద్ జాతివారు అల్లాహ్ (సు.త.) ను విశ్వసించే వారు. కాని వారు పాటించే మతం వారిని ఏకైక ఆరాధ్యుడైన (అల్లాహుత'అలా) ఆరాధన నుండి తొలగించింది. (చూడండి,7:73).

చేస్తారా?"²⁴

55. "ఏమీ? మీరు స్త్రీలను వదలి పురుషుల వద్దకు, మీ కామ ఇచ్ఛను తీర్చుకోవటానికి పోతారా? వాస్తవానికి, మీరు మూఢజనులు!"

56. (*) కాని, అతని జాతివారి జవాబు ఈ విధంగా మాత్రమే ఉండింది. వారు అన్నారు: "లూ'త్ కుటుంబాన్ని మీ పట్టణం నుండి వెళ్ళగొట్టండి. వాస్తవానికి, వారు తమను తాము చాలా పవిత్రులుగా పరిగణిస్తున్నారు."²⁵

57. కావున మేము అతనిని మరియు అతని కుటుంబంవారిని కాపాడాము - అతని భార్య తప్ప - ఆమెను వెనుక ఉండిపోయే వారిలో చేర్చాలని నిర్ణయించాము.²⁶

58. మరియు వారిపై (రాళ్ళ) వర్షాన్ని కురిపించాము. కాని అది, హెచ్చరించబడిన వారిపై కురిపించబడ్డ ఎంతో మోరమైన వర్షం.²⁷

59. (ఓ ము'హమ్మద్!) ఇలా అను: "సర్వ స్తోత్రాలకు అర్హుడు అల్లాహ్ మాత్రమే. ఆయన ఎన్నుకొన్న, ఆయన దాసులకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! ఏమీ? అల్లాహ్ శ్రేష్ఠుడా? లేక వారు ఆయనకు సాటికల్పించే భాగస్వాములా?"

أَبْنَكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ ۗ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ

تَجْهَلُونَ ﴿٥٥﴾

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ

إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٥٧﴾

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا ۖ فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنذِرِينَ ﴿٥٨﴾

قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ سَلَّمَ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ ۗ اللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا

يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

24) లూ'త్ ('అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి,7:80-84,11:69-83, 26:160-173.

25) చూడండి,7:82.

26) చూడండి,7:83,11:81మరియు 66:10.

27) చూడండి,26:173.

###